

LISTY UNIVERZITY OBRANY

LISTOPAD 2008

Univerzita obrany na veletrhu GAUDEAMUS 2008

Na brněnském výstavišti probíhal ve dnech 21. až 24. října 2008 patnáctý ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus 2008, kterého se v rámci 152 vystavujících univerzit, vysokých škol a vzdělávacích institucí zúčastnila také Univerzita obrany. Cílem této rozsáhlé prezentační akce bylo poskytnout budoucím absolventům středních škol co nejvíce informací o vysokoškolské přípravě na českých i zahraničních školách.

V expozici Univerzity obrany poskytovali informace o studiu pracovníci děkanátů, učitelé a studenti všech tří fakult školy. Zájemci měli k dispozici dostatek tištěných materiálů o škole a studiu na fakultách i k jednotlivým oborům. Odhadem lze uvést, že do expozice UO zavítalo za účelem získání podrobnějších informací více jak tři tisíce mladých lidí, výchovných poradců a ostatních pedagogických odborníků. Kromě tištěných materiálů škola prezentovala aktuální podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2009/2010 na svých internetových stránkách přímo na výstavišti. Příslušníci oddělení náboru brněnského Krajského vojenského velitelství zde zájemcům o studium a profesionální službu v AČR přiblížovali administrativní proces nutný k povolání uchazeče do služebního poměru.

V rámci doprovodného programu veletrhu Gaudeamus, který byl nazván „Věda pro život“, Univerzita obrany v další expozici vystavovala přístroje a řezy motorů vojenské letecké techniky používané při výuce a vědecké práci na škole a některé řešené projekty výzkumu a vývoje. Do tohoto pilotního projektu se zapojily Vysoké učení technické v Brně, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně a Univerzita obrany Brno. Přitom naše škola měla největší a nejdynamičtější ukázky, které přitahovaly značnou pozornost návštěvníků.

Exponáty vystavily Katedra letecké a raketové techniky, Katedra leteckých elektrotechnických systémů, Katedra komunikačních a informačních systémů, Katedra systémů PVO, Katedra zbraní a munice a Katedra strojírenství z Fakulty vojenských technologií UO. Fakulta vojenského zdravotnictví UO prezentovala dynamickou ukázkou rozšířené první pomoci a zástupci FVZ návštěvníkům veletrhu poskytovali orientační „rychlou vyšetření“ zdravotního stavu. Studenti UO předváděli akční ukázky boje zblízka MUSADO MCS a z taktického výcviku skupiny COMMANDOS. Statické a dynamické ukázky zhlédlo několik tisíc návštěvníků a měly velký ohlas u veřejnosti.

Veletrh Gaudeamus je pro studenty středních škol a jejich rodiče nejvýznamnějším a nejučenějším zdrojem informací o možnostech dalšího studia. Za čtyři dny veletrhu navštívilo 28 974 studentů a 1882 výchovných poradců.

Text a foto: PAVEL PAZDERA

LISTY UNIVERZITY OBRANY

Měsíčník Univerzity obrany

Ročník 5 / číslo 3
akademický rok 2008/2009

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 612 00 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 612 00 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. Zdeňka Dubová
zdenka.dubova@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO
Foto na obálce:
Jaroslav Foršt

Tisková příprava a tisk
MO ČR – PIC
(Prezentační a informační
centrum, Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6)

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje PIC MO a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 13. 11. 2008
Číslo 3 vyšlo: 27. 11. 2008

Z OBSAHU

- Budou věrní
České republice **4** Konference
Taktika 2008 **12**

- Přehledka 2008
má pozitivní ohlasy **5** Akce skupiny
Commandos **13**

- Náš rozhovor
s bývalým pilotem **10-11** Úspěšná výstava
Voják 21. století **15**

Pocta padlým rumunským vojákům

Při příležitosti Dne ozbrojených sil Rumunska proběhl dne 22. října pietní akt u hrobu padlých rumunských vojáků na čestném pohřebišti brněnského Ústředního hřbitova. Kromě rumunské delegace se vzpomínkového aktu zúčastnili také zástupci Jihomoravského kraje a města Brna. Zástupce velitele posádky Brno major Ing. Miroslav Dřímál, který

se zahraničním hostům věnoval, sdělil redakci, že chargé d'affaires Rumunska řekl, že to byl nejhezčí pietní akt s čestnými jednotkami a hudbou, kterého se kdy zúčastnil. Nejvíce se mu pochopitelně líbily naše studentky ve slušivých uniformách. Posuďte sami...

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: mjr. Ing. Miroslav Dřímál

Zájem Pákistánu o ochranu proti zbraním hromadného ničení

Delegace z Pákistánské islámské republiky vedená Mehmoodem Rizvi přijela do České republiky na krátkou návštěvu, aby se od 29. do 31. října 2008 setkala s představiteli různých složek resortu obrany zapojených teoreticky i prakticky do systému ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Organizací a koordinací celé návštěvy pověřil náčelník Generálního štábu AČR Univerzitu obrany, protože její organické součástí, konkrétně Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení (dále jen ÚOPZHN) ve Vyškově a Fakulta vojenského zdravotnictví v Hradci Králové jsou špičkovými výzkumnými zařízeními v dané oblasti nejen v rámci AČR, nýbrž i na republikové a mezinárodní úrovni.

Delegace, v níž dále byli Muhammad Afzal Khan, Azmat Hayat, Imtiaz Ahmed, Tariq Yaqob Khan a Farhan Mustafa, se nejprve setkala se zástupci AČR v Praze v čele se Sabinou Středovou, představující na jednání Sekci obranné politiky a strategie (dále je SOPS) MO, dále prorektorem pro vnější vztahy Univerzity obrany pplk. Ing. Jaroslavem Průchou, zástupcem náčelníka štábu 31. brigády radiační a chemické ochrany pplk. Ing. Jaroslavem Bartošem a zástupcem velitele Ústředního vojenského zdravotního ústavu pplk. MUDr. Miroslavem Pekem, kteří hostům v krátkosti prezentovali svoje útvary a zařízení. V odpoledních hodinách se delegace při návštěvě 31. brigády radiační a chemické ochrany v Hostivicích-Břve názorně seznámila s technikou zavedenou ve specializovaných jednotkách AČR. Více než odborný výklad k jednotlivým ukázkám z úst velitele chemického vojska plk. Ing. Jiřího Gajdoše byl velice zajímavý a

přiblížil možnosti využití této techniky nejen v bojových situacích.

Další den byl věnován návštěvě Univerzity obrany v Brně a teoretické přípravě vojenských profesionálů. Kromě pplk. Průchy prezentoval Univerzitu obrany její prorektor pro rozvoj plukovník prof. Ing. Bohuslav Příkryl, Ph.D., a odborné oblasti zástupci Ústavu ÚOPZHN a Fakulty vojenského zdravotnictví. Společným úsilím se jim ve spolupráci s představitelem Sekce obranné politiky a strategie MO pplk. Ing. Karlem Emmerem do určité míry dařilo objasnit postoje AČR k problematice ochrany proti zbraním hromadného ničení i to, jakou úlohu v celém systému hraje Univerzita obrany.

Zajímavých informací se hostům dostalo i poslední den během jejich návštěv u součás-

tí Univerzity obrany ve Vyškově a v Hradci Králové, kde se mohli prakticky přesvědčit o podmínkách pro výzkumnou práci i výuku studentů.

Problematika ochrany proti zbraním hromadného ničení je jedním ze závazků AČR, potažmo České republiky vůči NATO. Jak si českých schopností v této oblasti v zahraničí cení, svědčí žádosti o pomoc při významných celosvětových událostech, z nichž jmenujme alespoň Olympijské hry v Aténách. Konec konců i tato návštěva se udála na doporučení zahraničních aliančních partnerů z Francie a Německa.

**Text a foto: Ing. Stanislav Poráň
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová**

Z jednání Akademického senátu Univerzity obrany

Za přítomnosti dvaceti senátorů a dvou hostů se dne 22. října 2008 sešel na svém řádném zasedání Akademický senát Univerzity obrany. Jako hosté se v zastoupení rektora-velitele zúčastnili prorektor pro studijní a pedagogickou činnost profesor RNDr. Zdeněk Zemánek, CSc., a náčelník studijního oddělení pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Na programu jednání bylo celkem deset bodů, z nichž mezi nejdůležitější patřilo projednání a schválení Vědecké rady Ústavu strategických a obranných studií, Studijního a zkušebního řádu UO a Podmínek přijímacího řízení ke studiu na Univerzitě obrany. Mezi další body jednání patřilo vystoupení prorektora pro studijní a pedagogickou činnost Univerzity obrany k aktuálnímu dění na naší univerzitě a volba delegátů Akademického senátu Univerzity obrany do Rady vysokých škol (dále RVŠ).

Na zahájení jednání složil senátorský slib pplk. MUDr. Vladimír Pavlík, Ph.D., z Fakulty

vojenského zdravotnictví, poté přednesl předseda Akademického senátu UO informaci o jednání předsednictva za uplynulé období. Po projednání byla schválena nová Vědecká rada Ústavu strategických a obranných studií.

Nejvíce diskutovaným bodem programu bylo projednání a schválení Studijního a zkušebního řádu UO. I když se zde projevila koordinace mezi legislativní komisí AS UO, zpracovatelskou skupinou a právníkem UO, měla rada senátorů připomínky ať už faktické, nebo formální. Převážnou část navržených připomínek předkladatel akceptoval a na tomto základě byl Studijní a zkušební řád Univerzity obrany schválen jednomyslně. Daleko jednodušší bylo projednání a schválení podmínek přijímacího řízení ke studiu na UO v doktorském studijním programu „Ochrana vojsk a obyvatelstva“, kde byly akceptovány základní připomínky legislativní komise.

Následující vystoupení PSPČ k aktuálnímu dění na UO senátory seznámilo s problé-

my při naplňování směrných čísel u studentů na škole a s novým systémem přípravy příslušníků AČR na UO, o stavu aktualizace Dlouhodobého záměru UO na příští kalendářní rok.

Další součástí programu byla volba delegátů UO do Rady vysokých škol na období 2009–2011.

Do předsednictva RVŠ byl zvolen prof. Ing. Pavel Konečný, CSc., do Sněmu RVŠ byl zvolen plk. Ing. Karel Antoš, Ph.D., do Studentské komory RVŠ pak prap. Marie Vávrová a jako její náhradnice prap. Veronika Mikusová. Dále do své legislativní komise doplnil senát doc. PhDr. Huberta Hrdličku, CSc.

Na závěr jednání bylo schváleno usnesení. Příští zasedání Akademického senátu Univerzity obrany UO se uskuteční 19. listopadu 2008 v Hradci Králové.

Text: Ing. Jiří Hanus, CSc.

Úspěch znamená velký závazek

Uprostřed léta vyhlásilo Ministerstvo obrany - sekce vyzbrojování veřejnou soutěž obranného výzkumu a vývoje v programu s názvem Rozvoj dosažených operačních schopností ozbrojených sil České republiky (dále jen Program).

Protože jsme členy Evropské unie, muselo MO žádat o souhlas Evropskou komisí, což se stalo 20. září minulého roku. Přestože souhlas přišel s velkou prodlevou až 1. července letošního roku, MO reagovalo pružně a veřejnou soutěž vyhlásilo o pár dnů později – 24. července. Přihlašovací lhůta končila 29. srpna 2008, a tak pro řešitele nastal boj o čas. I když byla doba prázdnin a dovolených, z Univerzity obrany se sešlo nakonec 43 návrhů projektů. To je v historii naší školy nejvíce ze všech podobných veřejných soutěží. A co je potěšitelné, úspěšní jsme byli ve 20 projektech!

Předmětem programu je v oblasti výzkumu a vývoje podpořit přípravu ozbrojených sil ČR tak, aby byly schopny plnit své úkoly v podmínkách přepokládaného vývoje bezpečnostního a operačního prostředí a charakteru budoucích vojenských operací, technologických, demografických, ekonomických a zdrojových podmínek a také předpokládaného vývoje schopností ozbrojených sil ČR.

V rámci veřejné soutěže obranného výzkumu a vývoje bylo vyhlášeno celkem deset priorit, z nichž Univerzita obrany participuje na osmi. Také slušná bilance. Pro zajímavost uvádíme priority, kterými se budou naši řešitelé v nastávající pětiletce (i když většina řešitelů plánuje svoje projekty na 3–4 roky) zabývat:

1. Rozvoj operačních a technických konceptů, standardů a požadavků interoperability.
2. Systémová podpora konceptu NEC.
3. Nové systémy zabezpečení zvýšení bojové účinnosti jednotlivce.
4. Podpora nasaditelnosti, použitelnosti a udržitelnosti jednotek působících v odloučení.
5. Implementace technologií zbraňových systémů a systémů zabezpečujících jejich funkci, jejich integrace s informačními technologiemi.
6. Rozvoj prostředků a technologií informační podpory vojenské činnosti.
7. Zdokonalení prostředků individuální a kolektivní ochrany.
8. Zdokonalení zdravotnické podpory.

Částka, kterou by tyto projekty na období od roku 2008 do roku 2112 Univerzitě obrany přinesly, je více než čtyřicet milionů korun. Nyní sekce vyzbrojování Ministerstva obrany zasílá rozhodnutí o udělení účelové podpory na jednotlivé projekty Univerzity obrany přijaté k řešení. Ještě do konce roku by pak měli

řešitelé ve spolupráci s akvizičními pracovníky UO zakoupit potřebné prostředky, jako programové vybavení, materiál, služby atd., plánované pro rok 2008. Počátek veřejné soutěže je tak poznamenám rovněž nedostatkem času, jako tomu bylo na začátku.

Podle slov Ing. Milana Hanouska, Ph.D., ředitele Vědecko-informačního odboru UO, touto zmiňovanou veřejnou soutěží obranného výzkumu a vývoje poskytovatel zřejmě nevyčerpá všechny vyčleněné finanční prostředky. Existuje tedy potenciální možnost, že Ministerstvo obrany vyhlásí opakované kolo ještě do konce letošního roku. „Tím bych chtěl vyzvat řešitele k přípravě nových návrhů projektů již nyní, aby byli v případě vyhlášení druhého kola připraveni,“ uzavírá Milan Hanousek.

Text a foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Jmenování nového profesora UO

V pátek 31. října 2008 ve Velké aule Karolina v Praze jmenoval prezident republiky Václav Klaus nové profesory vysokých škol České republiky. Jako jediný zástupce resortu Ministerstva obrany ČR jmenovací dekret z rukou prezidenta republiky převzal významný akademický pracovník Univerzity obrany docent Jiří F. Urbánek.

Za přítomnosti ministra školství, mládeže a tělovýchovy Ondřeje Lišky, rektorů českých, moravských a slezských univerzit včetně rektora Univerzity obrany brigádního generála prof. Ing. Rudolfa Urbana, CSc., předsedy Akademie věd ČR prof. RNDr. Václava Pačese, DrSc., a dalších významných osobností bylo jmenováno padesát osm profesorů vysokých škol.

Prof. Ing. Jiří Urbánek, CSc., působí jako pedagog na Katedře ochrany obyvatelstva Fakulty ekonomiky a managementu UO a v rámci vědecké práce se věnuje zejména vývoji Interoperabilního videokonferenčního systému pro krizový management ochrany obyvatelstva. S účinností od 1. listopadu 2008 byl prezidentem republiky Václavem Klausem jmenován profesorem pro obor ochrana vojsk a obyvatelstva.

Text: Pavel Pazdera
Foto: Karel Urbánek

Budou věrní České republice

V úterý 28. října 2008 se na Hradčanském náměstí uskutečnila slavnostní přísaha nových příslušníků Armády České republiky. Přísaze dvou set pětadevadesáti nových praporčíků, studentů prvního ročníku Univerzity obrany v Brně, přihlíželi prezident republiky Václav Klaus, předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka, ministryně obrany Vlasta Parkanová, ministr obrany Slovenské republiky Jaroslav Baška, kardinál Miloslav Vlk, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Pícek a další hosté.

„Vojáci! Složením vojenské přísahy jste se stali příslušníky ozbrojených sil České republiky. Zavázali jste se tím, že budete kvalitně a zodpovědně plnit své vojenské povinnosti při obraně suverenity naší země, její svobody a demokracie,“ pronesl prezident Václav Klaus k nastoupeným jednotkám a doplnil: „Složením přísahy jste se přihlásili k nejlepším vojenským tradicím naší vlasti. Hlásíte se k československým legionářům, kteří na

bojištích první světové války prolévají krev za svobodu našeho národa. Bez jejich odhodlanosti, odvahy a přesvědčení bojovat za ještě neexistující stát by samostatné Československo možná ani nevzniklo.“

„Jakkoliv se jistoty dneška mohou zdát samozřejmostí, lehce zjistíme, že jejich hranice má nejen časovou, ale také geografickou dimenzi a jejich obranu nelze zajistit pouze vzletnými úvahami. Proto i Česká republika potřebuje armádu, vynikající snad nikoliv svými počty, ale daleko spíše kvalitou přípravy a výcviku, armády v tom nejlepším slova smyslu moderní a profesionální,“ pronesla k nastoupeným vojákům Vlasta Parkanová a pokračovala: „Nové tradice Armády České republiky budou vznikat i vaším přičiněním. Buďte proto odvážní, ale i uvážliví ve svých činech, věrní své vlasti, příkladní a obětaví v plnění svých služebních povinností.“

Vojenská přísaha představuje slavnostní závazek k plnění vojenských povinností při obraně státu. Vycházela a vychází z Ústavy, zákonů a vojenských řádů daného státu. Její složení je závazným právním a morálním aktem.

Noví příslušníci AČR pronášejí od roku 1993 tato slova: „Já, voják ozbrojených sil, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice. Budu vojákem statečným a ukázněným a budu plnit ustanovení vojenských předpisů. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně a připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení. Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život. Tak přísahám!“

Text a foto: Olga Haladová

Přehlídka 2008 má pozitivní ohlasy

Desetitisíce lidí snad ze všech koutů České republiky se v úterý 28. října 2008 sjely do hlavního města, aby byly po dlouhých více než třidvaceti letech přímými svědky přehlídky. Univerzita obrany do sestavy pěších jednotek vyčlenila velení, bojový prapor UO, dva celky po 80 studentech, nosiče vlajek Evropské unie a pořadatelskou službu na hlavní tribuny v celkovém počtu 263 osob.

Podle slov velitele celků UO – zástupce rektora plukovníka gšt. Ing. Josefa Trojana – nás účastníci přehlídky z Univerzity obrany reprezentovali vzorně. Přístup všech zúčastněných byl velice pozitivní a bylo vidět snahu o co nejlepší provedení. Je potěšitelné, že pozitivní bylo i hodnocení nejvyššími funkcionáři resortu. Zúročilo se tak vynaložené úsilí náročné a dlouhodobé přípravy.

„Velice si cením zejména snahy studentů i velitelů, kteří věnovali pozornost nejenom vlastním nácvikům, ale i celkovému organizačnímu zabezpečení,“ hodnotil naši účast druhý den po přehlídce plk. gšt. Ing. Josef Trojan a dodal, že „přehlídka měla jistě příznivý dopad také na pozitivní mínění veřejnosti na Armádu České republiky“.

Přehlídka 2008 navázala podle slov prezidenta republiky Václava Klause na tradici prvorepublikových přehlídek a v žádném případě neznamená pokračování manifestace síly, jak jsme ji znali z nedávné doby. Spolu s vojáky Armády České republiky se přehlídce zúčastnily také základní útvary Integrovaného záchranného systému a pražské Městské policie.

Před tribunami s čestnými hosty, mezi nimiž nechyběli nejvyšší státní představitelé, generalita české armády, velvyslanci, zahraniční přidělenci obrany a vojenští a letečtí přidělenci, defilovaly jednotky hlavních útvarů a zařízení Armády České republiky.

Na čele pozemní přehlídky byly státní

vlajka, bojové a historické vojenské prapory, vlajky zemí EU a NATO, jež nesli naši studenti i čestné armádní jednotky. V pochodových celcích se představily pěší jednotky a technika. Vedle nejmodernější vojenské techniky vzbudili pozornost diváků také psovodi se psy cvičenými k vyhledávání výbušnin, zbraní a drog. Předváděné technice dominovaly dva přenosné protiletadlové komplety RBS-70, které má vojsko ve výzbroji.

Publikum nebylo ochuzeno ani o tradiční zbraně, jako jsou tanky a bojová vozidla. Aby tato těžká vozidla neponičila vozovku, měla na pásech gumové kryty. V průvodu jelo také lehké obrněné vozidlo Dingo. Armáda tento druh techniky využívá například pro ochranu příslušníků provinčního rekonstrukčního týmu v afghánské provincii Lógar.

Nechyběly ani raketomety a dělostřelci uznávaná houfnice DANA. Za vojenskou technikou projížděla speciální vozidla Policie ČR, Hasičského záchranného sboru a Zdravotnické záchranné služby. Městští strážníci

hlavního města Prahy ukázali hostům přehlídky svoji současnou automobilovou techniku.

Závěr Přehlídky 2008 patřil dynamické ukázce zásahu, během níž se potvrdila souhra jednotlivých prvků Integrovaného záchranného systému a AČR. Zasahovala při ní též osádka vrtulníku W-3A Sokol z 24. základny dopravního letectva. Šlo o jediný vrtulník z letecké techniky vzdušných sil české armády, který se navzdory nepříznivému počasí mohl divákům představit.

Nevlídne sychravé počasí neovlivnilo snahu o dobrý výsledek, i když kvůli němu nemohly vzlétnout všechny plánované letouny a nad diváky v mlze zaburácely jen motory letounů JAS-39 Gripen z čáslavské základny.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
s pomocí zdrojů: www.army.cz,
www.lidovky.cz
Foto: Miroslav Šindelář

Setkání studentů leteckých odborností

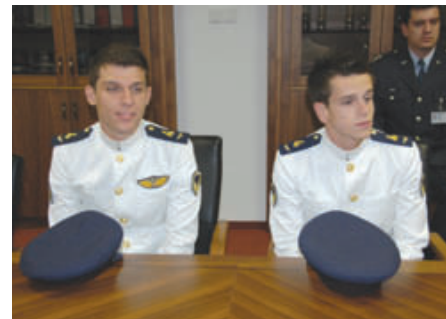
Letošní rok již podruhé proběhlo na Fakultě vojenských technologií UO setkání studentů leteckých odborností z vojenských leteckých akademií, které jsou členy sdružení EUAFA (European Air Force Academies). Kurz byl organizován Katedrou letecké a raketové techniky a Katedrou letectva od 5. do 8. října 2008.

Zúčastnilo se jej vždy po dvou studentech z leteckých škol ve Francii, Turecku a

Řecku. Během svého pobytu byli účastníci seznámeni se strukturou Armády České republiky a především letectva a leteckých odborností. Prohlédli si pracoviště pořádajících kateder a byli seznámeni s obsahem výuky vybraných leteckých odborností. Zároveň získali přehled o průběhu studia a výcviku ve vzdušných silách AČR.

Velký zájem a nadšení vyvolala návštěva 21. základny taktického letectva v Čáslavi, kde studenti zhlédli výcvik pilotů na L-159 a na JAS-39 Gripen. Účastníci kurzu navštívili také zařízení 26. bVŘPzU Stará Boleslav – Řízení letového provozu Praha.

Kromě oficiálních akcí byl připraven

také bohatý kulturní program, a tak si studenti kromě Brna a Prahy mohli prohlédnout také jeskyně Moravského krasu. Dále zhlédli slavkovské bojiště a Mohylu míru, což mělo velice kladnou odezvu především u francouzských zástupců.

Před skončením kurzu byli všichni účastníci přijati děkanem Fakulty vojenských technologií plukovníkem prof. Ing. Zdeňkem Vintrem, CSc., při níž porovnali úroveň vzdělávání na Univerzitě obrany se systémem vzdělávání a výcviku ve svých mateřských zařízeních.

Závěrem lze konstatovat, že ačkoli bylo setkání plánované dlouho dopředu, došlo k několika neočekávaným změnám, při nichž se opět projevila flexibilita personálu UO, především potom Ing. Stanislava Poráně z oddělení vnějších vztahů Univerzity obrany.

Text: podplukovník Ing. Jiří Kacer, Ph.D.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Konference o palubních soustavách

Ve dnech 22. a 23. října 2008 se na Univerzitě obrany sešlo 25 odborníků z oblasti leteckých elektrotechnických systémů na již 8. mezinárodní vědecké konferenci „Měření Diagnostika Spolehlivost Palubních soustav letadel“. Konference se konala v aule Fakulty ekonomiky a managementu na Kounicově 44, která je na konání takovýchto akcí technicky vybavena, což výrazně přispívá k pohodě při vlastním jednání.

Jako každý rok i letos věnoval přípravě konference programový výbor značnou pozornost. Již na jaře letošního roku oslovil odborníky v dané oblasti v Česku i na Slovensku. Hlavní manažer konference doc. Ing.

Rudolf Jalovecký, CSc., k přípravě konference poznamenal: „Před třemi roky se ukázalo, že jeden den na jednání konference je málo. Není dostatečný prostor pro odborné rozhovory mimo program jednání. Proto jsme se rozhodli rozšířit konání konference na dva dny a organizovat večerní neformální setkání, kde se vytvoří platforma pro inspirativní dialogy odborníků. Toto rozhodnutí se ukázalo jako velmi dobré a účelné.“

Po úvodním vystoupení proděkana pro vědeckou činnost Fakulty vojenských technologií doc. RNDr.

Jana Kouhouta, CSc., který jménem děkana FVT pozdravil přítomné, započala vlastní konference, na které s plenárním příspěvkem vystoupil prof. Ing. Tobiáš Lazar, DrSc., z Le-

Děkané leteckých fakult ve Francii

Na našich stránkách jsme se mohli již několikrát setkat se zkratkou EUAFA (European Air Force Academy), což je sdružení evropských vojenských leteckých akademií. Setkání jejich představitelů, a to jak velitelů-rektorů, tak i děkanů leteckých fakult, se koná každoročně. Tyto letecké akademie však mají různou strukturu. U většiny akademií, jako například ve Francii, Itálii či Španělsku, jde především o výcvikové zařízení typu vojenské akademie, kde se prozatím nejedná o vzdělávací institut univerzitního charakteru.

Univerzita obrany Brno je na tomto mezinárodním fóru zastupována Fakultou vojenských technologií. V rámci fakulty pak byl děkanem FVT pověřen hájit zájmy leteckých profesí vedoucí Katedry lelectva plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer a v pracovní skupině Ing. Jan Mrnušík, CSc. Ti se také zúčastnili setkání děkanů EUAFA konajícího se 6. až 8. října 2008 ve Francii.

Třídenní zaměstnání v Salon de Province na jihu Francie se neslo ve znamení otázek spojených se situací v oblasti implementace zásad a ustanovení Boloňských dohod. To znamená, že tyto vojenské instituce chtějí při vzdělávání a výcviku vojenských leteckých profesionálů plně respektovat metody, procesy a postupy používané v systému civilního univerzitního vzdělávání.

Jednání se také dotklo struktury jednotlivých studijních programů, a to především z

hlediska kreditního systému. Jde především o snahu harmonizace studia s cílem připravit podmínky dlouhodobých výměnných pobytů studentů a akademických pracovníků.

V tomto směru se FVT UO svou strukturou a vzdělávacím systémem řadí na přední místa v implementaci vzdělávání univerzitního typu dle boloňských dohod. Rovněž bylo kladně hodnoceno, že Univerzita obrany, a tedy i Fakulta vojenských technologií, má v programu ERASMUS své místo.

Je tedy na jednotlivých katedrách připravujících personál Vzdušných sil, aby v rámci EUAFA i nadále rozvíjely aktivity vedoucí k mezinárodní spolupráci a aktivně obohacovaly systém přípravy leteckých specialistů.

Jedním z takových nejbližších cílů by mělo

být (po vzoru Katedry komunikačních a informačních systémů K-209) převedení některých předmětů studijních oborů do výuky v anglickém jazyce i s požadovaným počtem kreditů. To by pak mohlo napomoci k akceptování výuky daných předmětů pro zahraniční zájemce.

Společné setkání děkanů v rámci EUAFA opět jasně ukázalo potřebu sjednocení formy studia vojenských leteckých specializací dle platných mezinárodně uznávaných Boloňských dohod. To, že FVT UO jde tímto směrem již několik let, v porovnání s evropskými vojenskými vzdělávacími institucemi řadí fakultu a univerzitu na přední místo.

Text: plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer, K-205
Foto: archiv EUAFA

Letadel se konala již po osmé

tecké fakulty Košické univerzity. Jeho příspěvek byl velmi zajímavý, neboť přítomné seznámil s obsahem vznikající učebnice Řízení letadel.

V dalších vystoupeních se účastníci konference dozvěděli o nových metodách a postupech při vývoji komunikačních či navigačních systémů, leteckých přístrojů, diagnostiky těchto systémů apod. Kolegové z ČVUT Praha – z Katedry měření – pak seznámili účastníky konference s novými principy a obvody pro měření letových parametrů (vzdušné rychlosti, zrychlení či magnetického kurzu).

Druhý den jednání konference přednesl významnou přednášku emeritní profesor pořadající katedry Ing. Zdeněk Žihla, CSc., který se zabýval problematikou vzdělávání leteckého personálu pro civilní letecký sektor. S velmi rozsáhlým příspěvkem pak vystoupil Ing. Jiří Pařízek, CSc., který seznámil účastníky a

celou strukturou avioniky na letoun GRIPEN JAS-39C. V průběhu dne dostala prostor i firma OPROX, a. s., k prezentaci svého vývojového programu, jenž se částečně opírá o vývoj či výzkum učitelů pořadající katedry.

Na konferenci bylo předneseno celkem 22 příspěvků a byl vydán sborník příspěvků (ISBN 978-80-7231-555-0), jejichž anotace jsou uvedeny na webu pořadající Katedry leteckých elektrotechnických systémů (<http://fvt.unob.cz/article.asp?key=860>). Všichni účastníci obdrželi konferenční CD s příspěvků a prezentacemi. Z průběhu

konference ještě vznikne DVD se záznamem přednášek.

Text: Programový výbor
Foto: Ing. Jiří Pařízek, CSc.

Albatros slavil čtyřicátiny

Letos si řadou oslav připomínáme nejen 90 let od vzniku samostatného československého státu, ale i 90 let vzniku československého letectva. Je shodou okolností, že při jeho 50. výročí se podařilo dosáhnout velkého úspěchu našeho leteckého průmyslu, kdy zkušební pilot Ing. Rudolf Duchoň přímo před zraky hlavního konstruktéra Ing. Jana Vlčka a jeho týmu odlepil druhý prototyp Aero L-39 Albatros od dráhy, aby provedl jeho první zkušební let.

Hned tímto letem a jeho vyhodnocením se ukázaly skvělé letové vlastnosti letounu. Následným odstraněním některých nedostatků, „dětských nemocí“, se podařilo vyvinout cvičné letadlo ladných tvarů a výjimečných vlastností, které si našlo oblibu u celé řady provozovatelů v mnoha státech světa. Počet vyrobených letounů byl bezmála 2800 a vy-

užívaly se na všech kontinentech nejen ve službách vojenských letectev, ale i soukromě. Například v USA, Francii, Velké Británii či Jihoafrické republice létá či létalo dohromady 200 letounů tohoto typu.

Aero L-39 Albatros je plnohodnotným nástupcem dříve tak rozšířeného dvoumístného cvičného proudového letounu čistě československé konstrukce Aero L-29 Delfín. V dnešním českém vojenském letectvu L-39 zastává úlohu v pokračovacím výcviku pilotů na Letecké základně v Náměšti nad Oslavou.

Zde si také den výročí prvního vzletu, 4. listopadu 2008, připomněli malou oslavou zástupci výrobce a dodavatelů, syn konstruktéra, vojenský letecký odborný personál, fandové letectví a partnerské soukromé organizace.

Samotné události však předcházela dlouhá práce příslušníků základny na výročním zbarvení vybraného letounu. Na levou stranu směrovky se tak dostal Ing. Jan Vlček, vyobrazený podle fotografie, kde je zachycen

po úspěšném záletu. Z jeho pohledu číší víra v budoucnost Albatrosu, kterou následující léta prokázala. Z druhé strany směrovky je vyobrazen letící albatros z ptáčích říše.

Slavnostní akt proběhl v nedávno zprovozněném největším hangáru našeho vojenského letectva, kdy se částečně i symbolicky po obou stranách místa konání pracovalo na technické údržbě a opravách dalších letounů L-39 či dalšího typu letecké techniky Mi-35 provozovaného základnou.

V roli řečníků se vystříдалo několik významných hostů, kteří svými proslovly přispěli ke slavnostní atmosféře celého aktu. Při té příležitosti, byla veliteli základny plk. gšt. Ing. Liboru Štefánkovi předána maketa L-39 od zástupců výrobce Aero Vodochody a 22. základně plastika uměleckého kováře Jaromíra Čížka připomínající letící Albatros. Jaká by to byla „narozeninová párty“ bez dortu se svíčkami – v tomto případě samozřejmě ve tvaru L-39. Před ukončením oslavy nechy-

běla letová ukáзка, i když z důvodu nepříznivé počasí oproti plánu částečně omezená.

Bylo by nedůstojné nepřipomenout i další událost, která byla spojena s tímto významným dnem na letecké základně. Dipl. Ing. Vlasta Šišková, manželka zesnulého generála Aloise Šišky, pilota 311. bombardovací perutě RAF během II. světové války, souhlasila s propůjčením jména generála Šišky 22. letce Letecké základny v Náměšti nad Oslavou.

Závěrem ještě zbývá poděkovat velení základny za pozvání Univerzity obrany a popřát mnoho letových hodin, šťastných vzletů a přistání Albatrosu. Poděkování patří také dvěma hlavním organizátorům, npor. Ing. Zdeňku Nožičkovi a npor. Ing. Pavlu Linhartovi. Je vidět, že i mladé generaci vojenských leteckých profesí není historie československého letectví lhostejná. Letu zdar.

Text a foto:
mjr. Ing. Slavomír Med, Ph.D., K-204

ANLIČTINA PRO LISTY UO

Idiomatic Pairs of Adjectives and Adverbs

Idiom	Meaning
<i>alive and kicking</i>	(informal) well and active
<i>born and bred</i>	born and brought up
<i>fair and square</i>	(informal) in a fair way
<i>sick and tired</i>	(informal) thoroughly bored or annoyed with someone/something
<i>by and large</i>	generally speaking
<i>first and foremost</i>	most important
<i>here, there and everywhere</i>	in many different places
<i>more or less</i>	approximately

Complete the following sentences with one of the idioms in the chart above.

- 'Could this bag belong to Roger?'
'Oh, yes, quite possibly. He leaves his stuff
-, it's been a pretty good year for the local team.
- I had a letter from Rod. He's still very much, working on an Australian sheep farm..
- Let's settle the bill for the damage We were both at fault, so we'll both pay half.
- He's written many different kinds of books, but he's a poet.
- I hope Sid doesn't start telling us about his adventure in Spain again - I'm of hearing about it.
- 'Is this the sort of design you were thinking of?' 'Yes,
- in Yorkshire, she wrote novels containing much autobiographical detail and description of the Yorkshire countryside.

Solution:

- 1) here, there and everywhere, 2) by and large, 3) alive and kicking, 4) fair and square, 5) first and foremost, 6) sick and tired, 7) more or less, 8) born and bred

Adverb or Adjective?

After certain verbs - e.g. appear, be, become, feel, look, taste, smell, sound, taste, etc. - the adjective, not the adverb, is used.

Examples:

She doesn't seem **happy** today.

Don't be **stupid!**

This meat tastes **bad**.

Those flowers smell **strange**.

This chair looks **comfortable**.

Do you feel **tired**?

Be careful: She looked at me angrily. X She looks angry.

Practise the usage of adverbs or adjectives:

- Kim types (bad - badly).
- He seems very (happy - happily) this morning.
- That dress looks (good - well).
- He looked (quick - quickly) at the picture.
- Your perfume smells (good - well).
- Alice smiled (bright - brightly) at her daughter.
- This soup tastes (nice - nicely).
- Peter sounded (angry - angrily) when I spoke to him.
- Do you feel (nervous - nervously) before examinations?
- Hurry up! You're always so (slow - slowly).

Solution:

- 1) badly, 2) happy, 3) good, 4) quickly, 5) good, 6) brightly, 7) nice, 8) angry, 9) nervous, 10) slow

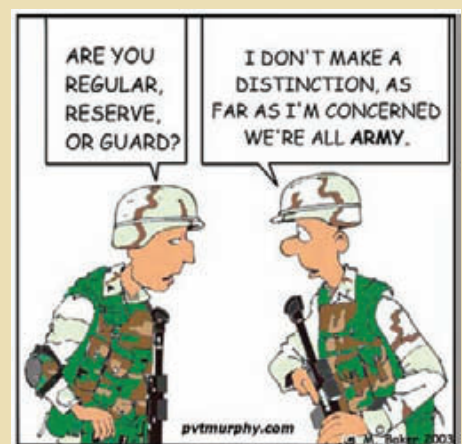
Spice Up Your Life

Things to remember during a war (Murphy's Laws)

1. The only thing more accurate than enemy fire	A to stay out of range.
2. The enemy attacks on two occasions:	B look behind you.
3. The best defense is	C when he's ready and when you're not.
4. If the enemy is within range,	D is friendly fire.
5. The easy way	E it's an ambush.
6. Whenever you lose contact with the enemy,	F so are you.
7. There is no such thing	G low on ammo and not want to waste a bullet on you.
8. When your attack is going really well,	H is always mined.
9. Try to look unimportant; the enemy may be	I you are in the combat zone.
10. If you are short of everything but the enemy,	J as a perfect plan.

Solution:

- 1D, 2C, 3A, 4F, 5H, 6B, 7J, 8E, 9G, 10I

Připravila skupina AJ, CJP

Borůvkova láska

Bývalý pilot Ing. Michael Borůvka usedal do kokpitu letadla bezmála 24 let. Ve vzdušném prostoru kraloval letounu MiG-21. Byl u toho, když se v naší zemi začalo jednat o vstupu do NATO a řešila se změna systému létání a s tím spojených předpisů. Byl také u toho, když naše armáda pronajala nadzvukové letouny JAS-39C Gripen ze Švédska. Učil se je ovládat a zaučoval nové piloty. Pikantní na tom bylo, že se to museli naučit v relativně krátké době. Dnes vyučuje na Katedře letectva taktiku. Je průkopníkem celoživotního vzdělávání pilotů a jako jeho handicap pociťuje skutečnost, že se obvykle v určitém bodě zastaví a nepokračuje dál...

Kariéru pilota jste sice pověsil na hřebík, ale jistě se k ní často vracíte alespoň v myšlenkách či ve spojitosti s vaší pedagogickou prací. Co vás na ní nejvíce bavilo?

To je jednoduché – létání. Později jsem přišel na to, že i práce s lidmi je zajímavá.

Co považujete ve své letecké kariéře za největší úspěch?

To je poměrně složité, protože má letecká kariéra byla dost dlouhá. Ovšem když se ohlédnu dozadu, tak mám pocit, že jsem si vždy z nabízených možností vybral správně. Zlomových bodů bylo v mém životě poměrně dost. Úspěšně jsem přežil revoluci letectva, která nastala po listopadu 1989. V té době jsem se vycvičil na operačního pilota MiG-21. Dalším důležitým mezníkem bylo pro mě studium v USA a posledním zlomovým bodem bylo přeškolení na letouny JAS-39 Gripen ve Švédsku.

Chtěl jste být vždy vojenským pilotem?

Zprvu jsem chtěl být spíše civilním letcem. Pak jsem přišel na to, že vojenské létání je daleko zajímavější. Při něm má člověk mnohem větší svobodu rozhodování, i když se jedná o

týmovou práci. Taktický pilot má svůj úkol, ale nikdy neví dopředu, jak dopadne. Je to jako ve fotbalu. Tam se také nikdy neví, jaká bude hra a kolik branek padne...

Zažil jste nějakou situaci, jež byla na hraně?

Asi jo. Většinu situací si však člověk způsobí sám vlastní neopatrností či podceněním situace. Pak je však důležité, aby se z toho poučil a stejnou chybu neudělal znovu. Já jsem měl štěstí, že jsem se poučil.

Máte přehled, kolik jste toho nalétal a kolika druhům letounů jste pilotoval?

Nalétal jsem asi 2200 hodin na vojenských letadlech a to na typech L-29, L-39, MiG-21 (téměř všech verzí působících v AČR), JAS-39 (verze A až D).

Dnes vyučujete studenty UO taktice. Povězte, jak srovnáváte dnešní generaci budoucích pilotů s tou vaší?

Dnešní piloti to mají podstatně těžší, než jsme to měli my. Tím pádem jsou v prů-

měru asi kvalitnější a kvalifikovanější. Na druhou stranu bych řekl, že my jsme měli větší možnosti létat na začátku výcviku a příprava byla rychlejší. Já jsem například začínal létat na proudových letadlech ve svých devatenácti.

Jste průkopníkem celoživotního vzdělávání pilotů. Co vytykáte dosavadnímu systému?

Řekl bych, že u nás celoživotní vzdělávání pilotů prakticky neexistuje. Po ukončení studia na UO už není další vzdělávací program určený pilotům. Příprava pilota u nás sice probíhá, ale není to příprava pilota bojového. Navíc je v přípravě tendence skončit v okamžiku, kdy se pilot naučí létat, ale to je jen v polovině své cesty. Jsem naprosto přesvědčený, že v blízké budoucnosti bude vytvořen systém pokračovacího vzdělávání pro operační piloty.

Co myslíte, že způsobilo tento stav?

Naše letectvo prakticky nikdy nezískalo skutečné bojové zkušenosti. Ty se nedají naučit ve škole, získají se v boji, anebo v omezené

míře na mezinárodních cvičeních. Myslím, že pokud se naši piloti zúčastní spojeneckých bojových operací, dojde nutně i ke změně systému přípravy bojových pilotů.

Kdybyste měl něco v přípravě pilota současnosti něco změnit, co by to bylo?

Měly by se zavést kurzy nižších velitelů, které by byly zaměřeny na taktiku a vedení lidí, tedy „leadership“. Takovéto kurzy probíhají téměř ve všech armádách NATO už od dob 2. světové války.

Nechybí vám adrenalin, který jste zažíval asi jako každý pilot?

Pravděpodobně ano. Musíte se zeptat mé manželky, ta to ví lépe. Problém je v tom, že práce pilota byla pro mě největší láskou a koníčkem zároveň a to se těžko nahrazuje něčím jiným. Součástí mé nové cesty bylo i to, že jsem nastoupil na Univerzitu obrany a předávám své zkušenosti začínajícím pilotům.

Vaši kolegové prozradili, že vám učarovalo cestování velkým obytným autem. Takže se dá říct, že jste vyměnil kokpit letadla za kabínu nákladáku?

Skoro ano. Zás tak velké auto to však není, je to FIAT DUCATO. Teď mě láká to, na co jsem neměl čas v mé předchozí kariéře pilota. Doháním ztracený čas. Podnikl jsem dlouhou cestu do Norska, navštívil jsem Sicílii, Rakousko. Cestování spojuji s lyžováním, rybařením, poznáváním.

Vaší velkou láskou se stala Skandinávie. Co vás na ní fascinuje?

Jednak krásná příroda, jednak velice příjemní a kultivovaní lidé.

**Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: archiv Michael Borůvka**

Nasazení Gripenů v Česku slavilo třetí výročí

Na základě pozvání zástupce velitele SpS – velitele Vzdušných sil genmjr. Ing. Ladislava Minaříka a ředitele Odboru řízení projektu nadzvukového letounu plk. gšt. Ing. Vladimíra Ficence se dne 2. října 2008 zúčastnili zástupci FVT doc. Ing. Zdeněk Křižan, CSc., doc. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc., a plk. gšt. Ing. Miloslav Bauer u 21. základny taktického letectva Čáslav „Prezentace schopností letounů JAS-39 Gripen“.

Prezentace se konala u příležitosti 3. výročí nasazení letounů JAS-39 Gripen do systému ochrany vzdušného prostoru ČR v rámci NATINADS (NATO Integrated Air Defence System). Účastníci shromáždění, včetně náměstka ministryně obrany Ing. Františka Padělka, prvního zástupce NGŠ generálmajora Josefa Prokše, měli možnost seznámit se se všemi okolnostmi v souvislosti se zavedením tohoto typu letounu do výzbroje VzS AČR.

Príslušníci základny pak seznámili přítomné se svými zkušenostmi během výcviku a samotného létání na JAS 39. Nemalá pozornost byla věnována dalšímu stupni výcviku, tedy taktickému výcviku. Za použití simulačních technologií se takto piloti připravují k efektivnímu využívání všech schopností zbraňového systému letounu Gripen.

Závěrem byla nastolena otázka, jak dál po roce 2015, kdy vyprší smlouva o pronájmu letounů. Je tedy na politické a vojenské reprezentaci ČR, aby přijala do konce roku 2010 další strategii v používání nadzvukových letounů pro VzS.

Popřejme tedy letounu JAS 39 Gripen a pilotům 21. základny kolik vzletů, tolik přistá-

ní a aby se další rozhodování o budoucnosti Gripenů, či jejich nástupců, řešilo toliko z odborné a ekonomické stránky a bez jakýchkoli lobbistických nátlaků.

**Text:
plk. gšt. Ing. Miloslav BAUER, K-205**

Konference TAKTIKA 2008

Ve dnech 29. a 30. října 2008 se na Univerzitě obrany v Brně konala dvoudenní mezinárodní konference „TAKTIKA 2008“ zaměřená na problematiku taktických činností jednotek a malých týmů v zahraničních operacích. Jednání se zúčastnilo 112 příslušníků široké škály útvarů a zařízení Armády České republiky a 4 zahraniční účastníci. Přítomen byl také ředitel sekce rozvoje druhů sil – operační sekce MO brigádní generál Aleš Opaťa.

Přípravný výbor konference z Katedry vojenského managementu a taktiky Fakulty ekonomiky a managementu stanovil cíle jednání: vyměnit si zkušenosti z procesu přípravy sil a prostředků pozemních sil AČR před jejich nasazením do zahraničních misí; vyměnit si zkušenosti z přípravy a řízení taktických činností jednotek a malých týmů v průběhu misí; sjednotit přístupy k základním taktickým činnostem jednotek a malých týmů; využít získané poznatky, doporučení a závěry z jednání konference k dalšímu zkvalitnění přípravy vojenských profesionálů, včetně zkvalitnění přípravy mladých velitelů v rámci procesu přípravy studentů na Fakultě ekonomiky a mana-

gementu Univerzity obrany.

Na konferenci byly diskutovány problémy koncepce přípravy sil a prostředků AČR na soudobé operace včetně místa a úlohy Univerzity obrany v tomto procesu. Významní odborníci armády přednesli úvodní vystoupení k problematice výstroje a výzbroje Vojáka 21. století, pravidel nasazení AČR v soudobých operacích, boje se sebevražednými útočníky, kořenů a rizik radikálního islámu, nástražných výbušných systémů, operací na zvládnání davů a k řadě dalších aktuálních taktických činností.

K přednášeným problémům se vedla široká diskuse se závěry, které budou doporu-

čeními pro kompetentní složky AČR zejména v oblastech zkvalitnění výstroje a výzbroje jednotek, pružnějšího procesu výměny aktuálních zkušeností ze zahraničních operací a požadavků prohloubení připravenosti velitelů a příslušníků jednotek k plnění náročných bojových úkolů v misích, včetně nezbytnosti zkvalitnění připravenosti absolventů Univerzity obrany pro výkon nástupních funkcí u vojsk.

Text:
plk. doc. Ing. Zdeněk Flasar, CSc.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Personální ředitelé Visegrádské čtyřky na UO

Rektor Univerzity obrany brigádní generál prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., byl ředitelem sekce personální-personálním ředitelem MO Ing. Milanem Golem požádán o zabezpečení jednoho jednacího dne personálních ředitelů Visegrádské čtyřky na Univerzitě obrany. Vlastní jednání pak probíhalo v prostorách Katedry strojírenství dne 15. října 2008.

Delegaci armády České republiky vedl ředitel sekce personální-personální ředitel MO Ing. Milan Gol a ředitel odboru vzdělávání sekce personální MO Ing. Milan Máčel. Dále se jej zúčastnila delegace Slovenska, Polska a Maďarska. Setkání personálních ředitelů V4 se koná střídavě na území jedné ze zúčastněných stran.

Jednání personálních ředitelů V4 zahájil Ing. Milan Gol, který přivítal účastníky na akademické půdě Univerzity obrany. Násle-

dovala prezentace Ing. Milana Máčela, která seznámila účastníky s členěním Univerzity obrany, jejím hlavním posláním a studijními možnostmi.

Poté vedoucí Katedry strojírenství plk. doc. Ing. Milan Chalupa, CSc., přítomným představil katedru. Zdůraznil zejména personální zabezpečení, vyučované předměty a vědeckou práci.

Účastníci jednání byli rozděleni do dvou prohlídkových skupin, které vedli prof. Ing. Vojtěch Hrubý, CSc., a prof. Ing. Jaromír Kadlec, CSc. Obě skupiny postupně procházely sedmi špičkovými pracovišti. Šlo o chemickou, metalografickou a analytickou laboratoř, laboratoř tvrdměrů a drsnosti povrchu, kalírnou a defektoskopickou laboratoř.

V laboratořích byly připraveny praktické ukázky užití laboratorní a přístrojové techniky. Vy-

klad byl dále zaměřen na ukázky řešení úkolů ve prospěch AČR a zbrojního průmyslu. Po této téměř dvouhodinové ukázce následovalo odborné jednání personalistů na téma „Jazyková příprava“.

Text: prof. Ing. Vojtěch Hrubý, CSc.
Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Akce skupiny COMMANDOS

Od pátku do neděle se na předělu měsíců října a listopadu uskutečnila ve výcvikovém prostoru BŘEZINA další z akcí skupiny COMMANDOS na téma „Činnost skupiny v nestabilním prostředí“. Zúčastnilo se jí patnáct studentů. Cílem akce bylo nacvičení vybraných taktických drillů a sladění činností skupiny souvisejících s prostorem rozmístění mimo boj (základnou).

První část výcviku, která probíhala do sobotního rána, byla věnována rekognoscenci, zaujetí, vybudování a zajištění prostorů základny dvěma týmy. Část noci prováděly oba soupeřící týmy průzkum prostoru „nepřítele“ (opačného týmu), který jim byl řídicím cvičením zadán v rozsahu jednoho čtverečního kilometru. Pokud by tento úsek připadal někomu malý a úkol snadný, značně se mylí. Vzdálenost zhruba pěti kilometrů mezi prostory soupeřících týmů, členitý a porostlý terén a snížená noční viditelnost (přijedeme, že i malé zkušenosti a nesladěnost v týmech tvořených studenty všech ročníků bakalářského studia), to vše zapříčinilo, že i přes šestihodinový prostor vyčleněný k průzkumu nepřítele se ani jedné ze skupin úkol splnit nepodařilo.

Celá sobota byla vyčleněna na nácvič základních taktických drillů. Týmy nacvičovaly a sladily činnosti po nastřelení nepřítelem. Dopoledne byl organizován nácvič po týmech, v odpoledních hodinách se upevňovaly dovednosti a návyky soupeřskými cvičeními – jeden tým prováděl pěší hlídkování (patrolování) po stanovené ose přesunu a druhý připravoval palební přepad.

Druhá noc byla opět věnována činnostem na základních týmech a průzkumu stanoveného objektu. Stejně jako během první noci bylo prověřováno zajištění základny a činnosti při zaujímání záložních prostorů v noci řídicí skupinou – řídicím výcviku a dvěma hlavními instruktory skupiny COMMANDOS.

Nedělní dopoledne studenti strávili na bojové dráze. Ve třech týmech zdolávali celou bojovou dráhu v prostoru TPC-3, s nutností reakcí na různé způsoby nastřelení nepřítelem (řídicí skupinou). Zhruba dvacet minut aktivní a dynamické činnosti na bojové dráze dostatečně prověřilo nejen fyzické, ale i psychické kvality cvičících a sladěnost týmů. Samozřejmě že docházelo i k chybám. Velice mne těšilo, když na ně kluci sami přicházeli, zejména jejich zdravé naštvání na sebe sama, pokud byli nositeli nějaké chyby právě oni. Do odpoledních hodin pak byla organizována údržba společného materiálu a čištění zbraní.

Jednoznačným přínosem takovýchto akcí je verifikace teoretických poznatků v praxi a

otevírání prostoru pro teorii k řešení problémů a otázek, které se při praktickém procvičování projeví. „Jen“ schopnost velet několika málo podřízeným a prosadit velitelskou vůli do praktické činnosti je z pohledu náročného úkolu plněného v náročných podmínkách velmi složitým problémem. I při procvičování základních taktických drillů, které vypadají teoreticky jednoduše, studenti zjišťovali, že každá taktická situace je svým způsobem jedinečná a k jejímu řešení je zapotřebí přistupovat tvůrčím způsobem. Navíc sami přicházeli s otázkami: „Jak?“ a „Proč?“, na něž je nutné hledat odpovědi i na „standardních“ cvičeních ve výuce s ostatními studenty.

Každý z účastníků se studentů si z akce mohl odnést – a já jsem přesvědčen, že i odnesl – řadu osobních postřehů a závěrů. Někdo měl problémy s balením věcí v noci při rychlém opouštění základny pod tlakem nepřítele, jiný občas něco ztratil (a dohledal až za světla), někdo dokonce zjistil, že si zapomněl „doma“ něco, co by se mu v terénu hodilo. Zejména studenti 1. ročníku potom zírali, co obnáší velet týmu. Akce splnila svůj cíl. Kluci byli dobří.

Text:

pplk. doc. Ing. Zdeněk FLASAR, CSc.

Foto: archiv skupiny COMMANDOS

Technická konference splnila očekávání

Ve dnech 21. a 22. října se uskutečnila na Fakultě vojenských technologií Univerzity obrany již po sedmá mezinárodní vědecká konference OPOTŘEBENÍ SPOLEHLIVOST DIAGNOSTIKA 2008 pod patronací děkana Fakulty vojenských technologií plk. prof. Ing. Zdeňka Vintra, CSc.

Zúčastnilo se jí 60 odborníků z České a Slovenské republiky, kteří reprezentovali odbornou komunitu obou spřátelených armád, akademickou obec, pracovníky vědy a výzkumu, soukromé firmy, doktorandy, studenty vysokých škol a další zájemce. Konference se konala u příležitosti ukončení řešení grantového projektu GAČR s názvem „Analýza, diagnostika a redukce opotřebení strojních součástí“ řešeného na Katedře bojových a speciálních vozidel Fakulty vojenských technologií UO. Jejím cílem bylo navázat na předchozí tradiční a velmi úspěšné konference konané na Vojenské akademii a později na Univerzitě obrany.

Konferenci zahájil prorektor UO pro vědeckou činnost pplk. doc. Ing. Martin Macko, CSc., který v úvodním slově zdůraznil potřebu rozvoje týmové vědecké práce, úzké propojení vojenské vědy s praxí AČR, spolupráci UO s Akademií ozbrojených sil gen. M. R. Štefánika v Liptovském Mikuláši a ostatními vysokými školami, ústavami, zařízeními a podniky v ČR i SR.

Vliv subjektivity řidiče na mobilitu pohybu vozidla

Po vystoupení prorektora a úvodním slovem garanta konference, který zahrnoval poděkování za významnou podporu řešeného projek-

tu Grantové agentury ČR, byl zahájen vlastní odborný program. Přednášky začaly zásadním referátem vedoucího Katedry bojových a speciálních vozidel plk. prof. Ing. Miroslava Valy, CSc., na téma „Vliv subjektivity řidiče na mobilitu pohybu vozidla“. Toto téma je součástí společného mezinárodního projektu řešeného Katedrou bojových a speciálních vozidel Univerzity obrany, Dopravní fakultou ČVUT Praha, Fakultou informatiky MU v Brně a Univerzitou Delft v Nizozemsku.

Poté následovaly další velmi zajímavé přednášky, které seznamovaly účastníky konference s novými poznatky a výsledky vědy, výzkumu, vývoje a především praxe v oblasti výzbroje, zbraňových systémů, bojových a speciálních vozidel, strojírenství, mechatronických systémů, elektrotechniky, dopravy, logistiky a s dalšími oblastmi. Podle vyjádření účastníků konference byla úroveň přednesených příspěvků velmi vysoká, účastníci živě diskutovali o přednesených problémech a se zájmem zhlédli zajímavé audiovizuální sekvence, ukázky pracovišť a další.

Finanční podpora vědy, výzkumu, vývoje a inovací v ČR

Během konference byla rovněž zmíněna problematika finanční podpory vědy, výzkumu, vývoje a inovací v ČR. Např. v letošním roce vydává ČR ze státních zdrojů asi 23 miliard Kč. Otázkou však je, zda jsou tyto relativně vysoké veřejné prostředky efektivně využity, zda dosáhnou tam, kam mají, a zda přináší daňovým poplatníkům odpovídající prospěch. Zdá se, že tomu tak není. Důvodů je hned několik, nejzávažnějšími jsou však pravděpodobně tři:

1. Roztříštěnost a nepřehlednost české vědy a výzkumu, podpora průměrnosti na úkor excelence, faktická absence priorit, což vede k zaostávání za světem v celé řadě oborů.

Systém podpory vědy a výzkumu je roztržštěn do 22 kapitol státního rozpočtu, ze kterých je výzkum paralelně podporován, do více než stovky ročně řešených programů a 5500 projektů. Např. jeden projekt řeší v ČR průměrně 2,5 pracovníka a v některých oborech méně než jeden řešitel na plný úvazek. Přítomné podmínky přijetí projektů obsahují desítky kritérií, které zákonitě preferují průměrné a ty, co umí dobře splnit formální kritéria.

2. Současný systém neumí využívat možnosti zdrojů EU, např. zpoždění v čerpání strukturálních zdrojů fondů EU, konkrétně operačního programu „Výzkum a vývoj pro inovace“ nebo resortních programů výzkumu a vývoje (v roce 2009 by jich mělo začít sedm – a dosud jsou připraveny pouze tři; do roku 2013 můžeme vyčerpat asi 150 mld. korun a po tomto roce budeme již pouze čistým plátcem do kasy EU).

3. Nastavený systém podpory vědy, výzkumu a vývoje (projekt resortních ministerstev, agentury AV, GAČR aj.) selhává a není schopen jako celek poskytovat efektivně, cíleně a včas potřebné prostředky.

Tyto a další skutečnosti musí nutně vést k systémovým reformám v oblasti financování vědy, výzkumu a vývoje. Jejím cílem by měla být podpora projektových týmů, podpora vědy, výzkumu a vývoje podle výsledků, snížení rozpočtových kapitol, zjednodušení administrativní zátěže řešitelů, masivní podpora kvality a excelence ve výzkumu a její zvýhodnění s cílem praktického uplatnění výsledků pro inovace, podílové financování (veřejné a soukromé zdroje), pružná organizační struktura, vyšší zapojení do mezinárodní spolupráce a pro vysoké školy, včetně Univerzity obrany, příprava odborníků pro výzkum, vývoj, inovace a praxi.

Laboratoř bojových a speciálních vozidel

Během druhého dne konference byla v kárárnách Šumavská slavnostně otevřena speciální laboratoř provozu bojových a speciálních vozidel, která je vybavena moderní měřicí a diagnostickou technikou, audiovizuální technikou, speciálními přístroji a pomůckami pro provozní využití pozemní techniky AČR. Laboratoř je dílem kolektivu pracovníků Skupiny provozu bojových a speciálních vozidel, duší celého projektu byl pplk. doc. Ing. Štefan Čornák, Dr. Laboratoř bude využívána nejen pro studenty UO a dalších brněnských vysokých škol, ale především pro vědeckou a výzkumnou práci ve prospěch AČR.

Účastníci konference se na závěr shodli, že odborně a organizačně připraví další podobnou akci, která by se měla uskutečnit na Univerzitě obrany v září 2009 a byla by spojena s návštěvou Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně.

Text:

Jiří Stodola, odborný garant konference

Foto: Mgr. Zdeňka Dubová

Z výstavy **Voják budoucnosti** si katedra odnesla stříbrnou plaketu

Na výstavišti v pražských Letňanech probíhala ve dnech 16. až 18. října 2008 specializovaná mezinárodní výstava **Future Soldier Czech Republic 2008**. Na akci, která byla zaměřena na výsledky výzkumu, nové technologie a materiály, na koncepty a možnosti mezinárodní spolupráce při zavádění integrovaného systému vojáka budoucnosti, vystavovala také **Univerzita obrany**.

Význam výstavy podtrhlo angažování všech institucí, které jsou v České republice s problematikou zabezpečení obrany spojeny. Účastníci byli zváni jménem ředitele Sekce vyzbrojování MO – národního ředitele pro vyzbrojování Jiřího Staňka a odbornými garanty akce byly Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR a Asociace výrobců a prodejců zbraní a střeliva ČR. Na veletrhu vystavovaly ministerstva obrany a specializované firmy z 20 zemí světa. Projekt **Future Soldier Czech Republic 2008** byl již 8. mezinárodní vojenskou výstavou určenou pro zástupce členských zemí NATO, Partnerství pro mír a Středomořského dialogu.

Armáda České republiky měla na výstavě dominantní postavení, její expozice v hlavní hale zabírala plochu o velikosti 400 metrů

čtverečních. Odborníkům i široké veřejnosti byla prezentována úroveň výstroje profesionálního vojáka AČR současnosti i části připravovaného kompletu „Vojáka 21. století“. Svě zastoupení zde měla Vojenská policie, Univerzita obrany, VOP 026 Šternberk – divize Slavičín, Centrum simulačních a trenážerových technologií Brno a oddělení vývoje, výzkumu a zkušebnictví výstrojní služby MO.

Ve stánku Univerzity obrany se prezentovala Katedra vojenského managementu a taktiky Fakulty ekonomiky a managementu, která se ve svých aktivitách velmi intenzivně věnuje oblasti „Vojáka 21. století“, dále se zaměřuje na systémy pro podporu taktických rozhodnutí v bojových operacích a pak také na automatizované a robotizované průzkumně-bojové prostředky.

V rámci prováděného výzkumu Katedra vojenského managementu a taktiky FEM na výstavě **Future Soldier** představila funkční vzorek UGV určený pro vedení průzkumu a podporu bojové činnosti malých jednotek. Tento průzkumně-bojový prostředek poutal značnou pozornost odborné i laické veřejnosti. Je vyvinut na podvozku upravené terénní čtyřkolky Yamaha YFM 400, na kterém je umístěna platforma se zbraňovým a senzorickým systémem. Klíčovým aspektem výzkumu na tomto systému je rozvoj automatizace rutinních procesů, zejména automatická identifikace a zaměření cílů, překážek a podobně.

„Pohyb systému při zaměřování a monitorování je zabezpečován pomocí servopohonů. Zbraňový a senzorický systém je ovládán prostřednictvím řídicího počítače,“ vysvětlil jeden z řešitelů projektu kapitán Jan Mazal. Zmíněný UGV systém je navrhován s ohledem pro za-

pojení do systému „Vojáka 21. století“.

Rozšiřující výzkumné aktivity se týkají také vzdušného prostoru a systémů UAV, kde Katedra vojenského managementu a taktiky FEM prezentovala dva bezpilotní prostředky, a to stroje s pevným a rotujícím křídlem, osazeny senzorickými kontejnery pro monitorování, snímání dat a retranslaci signálu v reálném čase.

S exponáty v expozici Univerzity obrany se po zahájení výstavy seznámil také náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Pícek. Generála ve stánku provedl vedoucí Katedry vojenského managementu a taktiky FEM podplukovník Bedřich Rýznar.

Na samotném hodnocení jednotlivých expozic se podílela mezinárodní odborná porota zahraničních novinářů, ve které zasedali představitelé nejvýznamnějších odborných vydavatelů z Velké Británie, Německa, Norska, Polska, Itálie, ale například také z Libanonu. Na základě jejich hodnocení si prezentace VOP-026 Šternberk, s.p. a Univerzity obrany odnášela ze soutěže vystavovatelů stříbrnou plaketu, stejně tak byla oceněna Česká zbrojovka a.s. Zlatou plaketu si odnesly firmy Elbit a MPI Group.

Text a foto: Pavel Pazdera

Kurz speciální tělesné přípravy

Ve dnech 6.–10. října se konal kurz speciální tělesné přípravy na Baldovci. Cílem tohoto kurzu bylo zdokonalení dovedností studentů 3. ročníku FVT ve vojenském lezení, plavání a boji zblízka. Kurzu se zúčastnili studenti skupin ŘLP a VGM, kteří tvořili 1. výcvikovou skupinu a pracovali pod vedením mjr. Mgr. Ing. Ladislava Gögha a PaedDr. Zdenka Kvaky, druhá výcviková skupina byla složena ze studentů skupin PIL a LRT, jejichž výcvik vedli mjr. Mgr. Ing. David Ullrich a Mgr. Tomáš Novohradský.

Obě skupiny absolvovaly celodenní výcvik ve vojenském lezení, a to jak v lanovém centru, tak i na skalách ve volném terénu. Součástí výcviku byly techniky slaňování, techniky postupu po laně a samozřejmě i samotný lezecký výstup. Dále následoval noční výcvik, ve kterém studenti museli splnit „bobříka odvahy“ – 18metrový volný pád zvaný „Tarzan“ a také taktické slánění z 30metrové věže hlavou dolů.

Dalším celodenním zaměstnáním byl boj zblízka. V této části se naši instruktoři soustředili na opakování a zdokonalování technik boje zblízka, a to jak bez pomůcek, tak i s tyčí, nožem a zbraní. Nedílnou součástí bylo i zvyšování naší fyzické kondice.

Třetí den se odehrál ve znamení orientačního běhu. Obě skupiny se sloučily v jednu a každý běžel pouze sám za sebe. Abychom podali hodnotné výkony, dostali jsme na splnění trati časový limit, který musel každý splnit. Proto někteří z nás běželi obdobnou trať dvakrát až třikrát. Po této zkušenosti jsme měli všichni lehké obavy z nočního orientačního běhu. Byl totiž delší a konal se za úplné tmy,

avšak limit na splnění zůstal stejný. Jedinou útechou nám zůstal fakt, že se poběží ve dvojicích.

Mezitím jsme ještě ve dvouhodinovém zaměstnání plnili úkoly z vojenského plavání, a to překonání vodní překážky v oděvu a

jeho následné vyslečení ve vodě, vytvoření provizorního plováku z vojenského oděvu a tvorba voru na osobní věci z plastových lahví a dřeva.

Po setmění nastal čas „Č“ a vyběhli jsme na trať. Nakonec vše dobře dopadlo a po neopakovatelné necelé hodině v lese plné slabých poskakujících záblesků od čelovek se všem podařilo limit zaběhnout.

Ještě tutéž noc jsme vyrazili na dvou denní orientační pochod v plné polní. Šlo se ve čtyřčlenných náhodně vylosovaných hlídkách. Byli jsme vysazeni v neznámém terénu a nejprve jsme se museli zorientovat a zjistit, kde se nacházíme. První kontrola byla pro všechny hlídky společná. Museli jsme zde plnit úkoly z vojensko-praktického lezení. Na další kontrole jsme byli přezkoušeni ze znalostí první pomoci a dále šla již každá hlídka po vlastní ose. V průměru ušla každá skupina kolem 40 km neznámým terénem. Všechny skupiny se opět potkaly až na 7. stanovišti, na kterém jsme si postavili improvizované přístřešky a přečkali zde noc. Ráno jsme uklidili „bivak“ a byli jsme odvezeni do obce Studnice, kde jsme opět dostali souřadnice na další kontrolu a pochod pokračoval. Během cesty jsme museli splnit slánění improvizovaným způsobem a putování bylo ukončeno kontrolou, na které každá hlídka musela vyrobit improvizovaná nosítka a přenést svého člena do vzdálenosti cca 200 m.

Celkově panovala na kurzu příjemná soutěživá atmosféra a všichni jsme si odnesli úžasné a neopakovatelné zážitky, zejména z nočních zaměstnání. Z mého pohledu byl kurz velice zajímavý, protože jsem si na něm mohl prověřit svoji psychickou a fyzickou odolnost v nejrůznějších situacích. Kurzu zdar!!!

**Text a foto: prap. Petra Pešková,
23-3 VGM FVT**

Studenti Univerzity obrany vyhráli

Ve dnech 23.–26. září 2008 proběhl 2. ročník mezinárodní sportovní soutěže všestrannosti „All rounder 2008“. Organizaci tohoto závodu zabezpečila Akadémia ozbrojených síl v Liptovském Mikuláši.

Při účasti devíti družstev zvládli studenti UO na výbornou všech šest disciplín víceboje a v silné konkurenci 2. ročník All rounder vyhráli. Tento výsledek lze považovat za velký sportovní úspěch Univerzity obrany a všem závodníkům patří gratulace i poděkování za jejich výkon.

Univerzitu obrany úspěšně reprezentovali studenti magisterského studia FVT prap. Bc. Jan Boril, prap. Bc. Luděk Šubrt, prap. Bc. Ondřej Slavík, prap. Bc. Andrej Hyll, prap. Bc. Ondřej Prokop a prap. Bc. Jan Tancibudek.

Soutěže se zúčastnili sportovci z Česka, Slovenska, Polska a Maďarska a závodili v těchto disciplínách: překážková dráha, plavání ve vojenské ústrojí, hod granátem na cíl, střelba, přespolní běh a rafting.

Celkové výsledky:

1. místo Univerzita obrany Brno
2. místo VO FVTS UK Praha
3. místo AOS Liptovský Mikuláš „A“
4. místo U ZM Budapest
5. místo AOS Liptovský Mikuláš „B“
6. místo 5. pluk ŠU Žilina
7. místo VÚ 1115 Ružomberok
8. místo WAT Warszawa
9. místo VÚ 1062 Trenčín

Text a foto: PaedDr. Zdenko Kvaka

Když vojáky baví hokej

Přestože historie ledního hokeje na Univerzitě obrany není dlouhá, parta nadšenců se mu věnuje pátým rokem. Brněnští studenti v podstatě navazují na několikaletou tradici ledního hokeje VVŠ PV ve Vyškově. Více informací o univerzitním hokeji nám poskytl vedoucí družstva prap. Zdeněk Poul.

Jak byste popsal momentální situaci v hokeji na UO?

Letošní sezona je v našem hokeji nejsilnější ze všech. Máme tři brankáře a dvacet aktivních hráčů. Trénujeme zpravidla jednou týdně a v průběhu roku se účastníme několika turnajů. Například začátkem prosince nás čeká vojenský turnaj v Benešově. Bude-li příležitost, rádi bychom jich letos odehráli více. (Uvidíme, toto rozhodnutí není jen na nás.)

Je podle vás o tento druh sportu zájem?

Myslím, že zájem je veliký. Hokej je kontaktní sport, a jak je známo, vojáci mají rádi kontakt. Navíc hokej podporuje týmové myšlení, což je na něm to pozitivní.

Kdo vás trénuje?

Myslím si, že není potřeba zvláštního vedení, vystačíme si. Před každým tréninkem dáme dohromady určitý plán a podle něho trénujeme.

Mohl byste říct, jak probíhá váš trénink?

Struktura tréninku je naprosto tradiční – začínáme rozbruslením s klasickou rozcvičkou, poté se soustředíme na techniku, tzn. na nahrávky, střelbu a různé kombinace. Na závěr hrajeme zápas, slaďujeme družstvo a uvádíme do praxe to, co jsme se v tréninku naučili.

Jací hráči tvoří váš tým?

Profesionální hokejisté, rekreační hráči i úplní začátečníci. Naším cílem je skloubit schopnosti všech těchto typů hráčů tak, abychom si dobře zahráli.

Vidíte perspektivy hokeje na Univerzitě obrany?

Naším cílem je vytvořit dobrý kolektiv a

dobře si zatrénovat. Hrajeme pro zábavu a pro radost, protože nás všechny hokej baví. Současně děláme něco pro svou kondici a v neposlední řadě nás těší soutěžit a hlavně reprezentovat Univerzitu obrany.

Ptala se: Mgr. Zdeňka Dubová,
foto: prap. Zdeněk Poul

Střelecká soutěž „O pohár rektora UO“

Dne 29. 10. 2008 se na střelnici Slatina konal 2. ročník střelecké soutěže „O pohár rektora UO“. Jednalo se o soutěž tříčlenných družstev a jednotlivců - příslušníků UO, a to ve střelbě z pistole vz. 82 na terč č. 4 (nekrytá ležící figura s kruhy) a na mezinárodní pistolový terč. Soutěžící měli k dispozici 3 nástřelné rány a 10 soutěžních ran do každého terče.

Podle rozkazu rektora UO se soutěže mohlo zúčastnit až 16 družstev, ve skutečnosti soutěžilo 12 družstev, chyběli zástupci FVZ, ÚSOS a CTVS.

Soutěž byla zahájena nástupem všech družstev. Ředitel soutěže plk. gšt. Ing. Josef Trojan přivítal všechny účastníky a popřál všem soutěžícím úspěch v soutěži. Následovalo poučení o bezpečnostních opatřeních a seznámení s organizací soutěže řídicím střelbou mjr. Ing. Miroslavem Dřímalem.

Soutěž trvala celé dopoledne a obsahovala i doprovodný program v podobě soutěží ve střelbě na pistolovém trenažéru TEST-1 a v rozebírání a skládání Sa vz.58 na čas. I tyto soutěže měly svoje vítěze. Nejlépe střelícím na trenažéru byl kpt. Ing. Zdeněk Hlávka (SKIS) a nejrychlejším v soutěži se samopalem byl o. z. Ing. Miroslav Kulíni (OVS).

Výsledky přeboru jsou následující:

Zralý, o. z. Ing. Miroslav Kulíni) s nástřelem 473 bodů.

V soutěži jednotlivců se na prvním místě umístil kpt. Ing. Milan Petr (POOd) s nástřelem 181 bodů, na druhém místě se umístil mjr. Ing. Petr Eisenhammer (OdBI) s nástřelem 176 bodů a na třetím místě kpt. Ing. Petr Františ, Ph.D. (K-209) s nástřelem 175 bodů.

V soutěži družstev byly výsledky následující:

1. místo družstvo skupiny ZR (kpt. Ing. Milan Petr, mjr. Ing. Petr Eisenhammer, kpt. Ing. Šárka Soukopová) s nástřelem 522 bodů,

2. místo družstvo FVT/K-209 (kpt. Ing. Petr Františ, Ph.D., mjr. Ing. Václav Plátěnka, por. Ing. Vladimír Franc) s nástřelem 515 bodů,

3. místo družstvo OVS-1 (o. z. Ing. Karol Baláž, prap. Vladimír

Text a foto: kpt. Ing. Milan Petr

Publikace o roli českých exulantů při vzniku ČSR

Kniha Krajané v USA a vznik ČSR autorů Františka Hanzlíka a Václava Vondráška byla ve středu 15. října 2008 pokřtěna v Americkém centru v Praze. Publikace autorů, kteří působí na Katedře sociálních věd a práva Univerzity obrany, byla vydána při příležitosti 90. výročí vzniku Československa a přináší dosud nepublikované archivní materiály, které ukazují hlavní formy a výsledky pomoci krajanů – Čechů a Slováků v Americe – ve prospěch osob postižených 1. světovou válkou.

Centrem krajanického hnutí se na konci 19. století stalo Chicago, kde se vytvořila nejsilnější česká komunita. Podle úředních údajů z roku 1910 zde žilo přes sto deset tisíc krajanů a Češi tehdy tvořili devátou nejpočetnější národnostní menšinu v USA. Po vypuknutí 1. světové války došlo ve velkých amerických městech k demonstracím. Nejsilněji krajané protestovali právě v Chicagu, které díky tomu získalo výsadní postavení v organizování pomoci.

V roce 1914 zde vzniká České národní sdružení, které koordinuje pomoc krajanů a po vstupu USA do války také masivně podporuje vstup Čechů a Slováků do americké armády. „Tato organizace vlastně sjednotila do té doby

rozdrobené krajanické spolky. Jejím hlavním cílem byla především podpora Masarykovy zahraniční akce,“ řekl František Hanzlík a dodal: „I přesto, že byla situace v počátku války poměrně složitá – USA vstoupily do války až v roce 1917, do té byly neutrální –, Masarykova myšlenka byla ve Státech mohutně podporována. V Chicagu se první československý prezident dočkal bouřlivého přivítání, na ulicích jej zdravilo dvě stě tisíc lidí.“

Publikace podrobně dokumentuje jednotlivé formy krajanické pomoci. „Hlavní zdroje příjmů představovaly tehdy populární bazary, kulturní akce, slavnosti, přednášky, případně členství v Českém národním sdružení. Peníze byly zaslány do chicagského ústředí a odtud byly předávány k dispozici T. G. Masarykovi a dalším,“ doplnil František Hanzlík.

Autoři věnovali velkou pozornost také

náboru dobrovolníků do americké a kanadské armády a do československé armády ve Francii. Podle oficiálních amerických údajů bylo do armády USA zařazeno přes třicet tisíc Čechů a dvanáct tisíc Slováků. Většina z nich byla odeslána na frontu do Francie. Do československých legií ve Francii se dobrovolně přihlásily tři tisíce Čechů a Slováků.

Krajané v USA a Kanadě prokázali svůj vztah ke „staré vlasti“ konkrétními činy nejen během 1. světové války, ale i v následujícím období, kdy masivní materiální a finanční pomoci podporovali československý zahraniční odboj v průběhu 2. světové války.

Publikaci Krajané v USA a vznik ČSR letos vydalo Prezentační a informační centrum Ministerstva obrany.

Text a foto: Olga Haladová

Národní pohled na aktuální hrozby zneužití zbraní hromadného ničení

Ve dnech 13. až 16. října 2008 proběhla v posádce Liberec, v reprezentativních prostorech hotelu Babylon, prestižní mezinárodní konference „3rd Commandant and Commanders Conference“. Zúčastnili se jí nejvyšší představitelé a odborníci v oblasti ochrany proti zbraním hromadného ničení (Chemical, Biological, Radiological and Nuclear Defence – CBRN defence) nejen z řad států NATO, ale i nečlenských zemí. Motto konference, „Národní pohled na aktuální hrozby zneužití zbraní hromadného ničení“, reflektovalo současné vnímání reálných hrozeb tak, jak jsou charakterizovány strategickými koncepčními dokumenty.

Po předchozích dvou ročnících, kdy byla hostitelskou zemí konference Německo a USA, se pořádání ujala Česká republika, jakožto jedna z vůdčích zemí Severoatlantické aliance pro oblast ochrany proti zbraním hromadného ničení.

Hlavním pořadatelem konference bylo oddělení chemického vojska Sekce rozvoje druhů sil - operační sekce MO v čele s náčelníkem chemického vojska AČR plk. gšt. Ing. Jiřím Gajdošem. Na jejím pořádání se vedle jiných organizačních součástí Společných sil a AČR významně podílel i Ústav ochrany proti zbraním hromadného ničení Univerzity obrany.

Nad pořádáním konference převzali záštitu první zástupce náčelníka Generálního štábu generálmajor Ing. Josef Prokš a zástupce agentury pro ochranu proti zbraním hromadného ničení NATO pan William R. Puttmann.

Příslušníci Ústavu OPZHN ve spolupráci s příslušníky výzkumného Centre of Excellence a liberecké 31. brigády radiální, chemické a biologické ochrany významným podílem přispěli nejen k velmi kvalitnímu zvládnutí organizačních, technických a administrativních aktivit, které byly završeny vydáním sborníku konference, ale i k prezentaci ústavu a Univerzity obrany na opravdu vrcholné mezinárodní a odborné úrovni.

V rámci programu odborných vystoupení a formálních i neformálních prezentací národ-

ních schopností v oblasti CBRN defence zazněla i vystoupení, která byla připravena příslušníky Ústavu OPZHN. Je nutné zdůraznit, že málokteré vystoupení mělo takovou odezvu jako právě to, které seznamovalo přítomné se základními informacemi o Ústavu OPZHN. Toto vystoupení navázalo na vystoupení prvního zástupce náčelníka Generálního štábu AČR a konkretizovalo je do podmínek univerzitního vzdělávání odborníků v oblasti CBRN defence. Poměrně zajímavé diskuse se rozvinuly nejenom po vlastním představení ústavu, ale zejména v rámci neformálních diskusí, které probíhaly prakticky po celou dobu konání konference. Účastníci konference se nejvíce zajímali o výsledky vědecké a výzkumné práce, o náplň studia v rámci akreditovaných, ale i neakreditovaných forem studia.

Vzhledem ke značnému zájmu o rozvoj další spolupráce v oblasti vzdělávání CBRN specialistů a sdílení výsledků vědecké a výzkumné práce byl učiněn závěr, že v rámci již čtvrté konference, která se bude konat v měsíci říjnu 2009 v bulharském Plovdivu, bude tato problematika vnímána jako jedna z hlavních a sěžejních.

**Text a foto: major Ing. Pavel Otrísal
odborný asistent oddělení chemického
vojska Ústavu OPZHN**

Vánoce na výstavišti

Letos od 12. do 21. prosince opět otevrou na výstavišti své brány Vánoční trhy. Jedná se o 32. ročník jedné z největších koncentrací prodeje dárkových předmětů v Brně. Na 450 stánků bude nabízet textil, oděvy, kosmetiku, hračky, bižuterii, interiérové doplňky, knihy, sportovní potřeby a elektroniku. Remeslnický jarmark představí košíkářství, hrnčířství, výrobu kovových šperků, zpracování kůže a malbu na hedvábní. Moravský vánoční trh nabídne zabíjačkové speciality a včelí trh zase své produkty i s ukázkami práce včelařů.

Součástí trhů je vánoční program. Z folkloru jsou zastoupeny soubory Javorník, Brněnští gajdoši, z dětských souborů pak Májíček, Púčik, Brněnský Valášek. Z mediálně známých umělců vystoupí Dáda Patrasová s Vánočním představením, Poutníci s Country vánoce, Eva a Vašek s hosty a Bob Frídl. V blízkosti programového centra bude Dětský koutek, kam rodiče budou moci umístit děti, pro něž bude přichystán speciální doprovodný program.

Vstupenka za 10 Kč bude sloužit jako celodenní jízdenka po Brně, jako poukázka na volnou vstupenku do kina Palace Cinemas i jako los v návštěvnické soutěži, kde vedle dalších zajímavých cen bude první výhra v hodnotě 15 000 Kč.

Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletřh

Studenti, uvedené veletřhy můžete zdarma navštívit; jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletřhu (pozdější objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u paní Jarmily Kluckové (Kounicova 65, kancelář 112 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442732 anebo e-mailem na adresu jarmila.kluckova@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovitě potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnosti, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Jak nakupovat vánoční dárky

K Vánocům (a k narozeninám, promocií atd.) se někdy darovávají i knížky. O tom následující příhoda: Někdejší náčelník sociálně-ekonomického cyklu (dnes Katedra společenských věd a práva) pplk. Jaroslav Nechvátel stál za války (po zavření vysokých škol nacisty a tedy coby nedostudovaný a bez peněz) před problémem, co dát své milé pod stromček. Dostal však nápad. Zašel za místním veterinářem, který měl v kůži vyvázaného Jiráskova F. L. Věka, všech pět svazků si od něho půjčil a zabalil jako dárek oné ženě. Po čase, kdy už se slušelo knihy vrátit, poprosil svou nastávající, aby mu je půjčila, že by si je chtěl taky přečíst, a vrátil je s díky veterináři. Až po svatbě se přiznal, jak to s tím „skvostným darem“ bylo.

Tuto skutečnou příhodu jako by napodobila anekdota, kde jde místo knihy o peníze. Přijde muž před Vánoce k sousedovi, že mu chybí na dárek ženě pět set korun, („zpozřdili se v práci s vyplacením prémie“), a tedy jestli by byl tak laskav a nepůjčil by mu je. Soused ochotně půjčí. A spustilo se kolečko: Muž zašel za ženou: „Nevím, co ti koupit k Ježíšku. Na, tady máš pět stovek, kup si něco sama!“ Totéž se odehraje od ženy-matky k dceři, od dcery-sestry k jejímu bratru a od bratra-syna vůči otcí. A tak otec mohl hned k sousedovi, „že

ty prémie přece jen přišly“, takže pětistovku s díky vrací. Všichni byli obdarováni, i když nikomu nic nezůstalo. Návod k použití?

A teď vážně: „darovací moudrost“ radí: Do knížek vpisujte věnování ne na nějakou přední stranu knížky, ale na kousek papíru, který jen okrajem jemně vlepte. Proč? Protože obdarovaný může už tu knížku mít, nebo se mu nelíbí, či nehodí, ale může se hodit, či líbit někomu jinému, takže lístek uvolní a knížku posune dál jako dárek-šafetu.

„Darovací moudrost“ rovněž varuje před kupováním oblečení, obutí, sportovní výstroje a výzbroje atp., protože to nemusí obdarovanému pasovat, nebo se líbit, a místo, aby byl radostně překvapen, je uveden do trampot s vracením či výměnou. Proto je lepší jít s tím, komu chcete něco takového nadělit, do příslušného obchodu, ať si vybere sám. Radost bude na obou stranách.

A třetí rada: začínat s malými, ale pěknými a vtipnými dárky, aby byla možnost stupňování. Rozhodně nezačínat u dětí s drahou elektronikou apod. To bychom si měli nechat v onom stupňování až na později, např. za úspěšnou maturitu či promocii apod.

Jiří Sedlák

Kam za kulturou

Opět po letech uvádí Janáčkovovo divadlo operu Káťa Kabanová (19. 12.), neboť letošní rok osmiček je na brněnské operní a hudební scéně jubilejním rokem Janáčkovým. Po listopadové premiéře v rámci festivalu Janáček Brno 2008 se hrají i divácky vděčné Příhody lišky Bystroušky (11. 12. a 20. 12.). Z repertoárových inscenací uvedme stále atraktivní Verdiho Traviatu (9. a 19. 12.) a neméně atraktivního Rigoletta (6. a 18. 12.) Z baletů lze doporučit nastudování Čajkovského Louskáčka (21. 12.) v choreografii Vasilije Medveděva podle nejlepší ruské tradice.

Mahenovo divadlo jako premiéru uvádí Wildeovu konverzační komedii Ideální manžel (19. 12.) a Reduta (27. 12.) divadelní přepis Hitchcockova filmu Marnie.

Městské divadlo prezentuje nově (16. 12.) na Činoherní scéně původní dramatisaci Tří mušketýrů. Jde o divácky vděčný příběh v osvědčené režii Hany Burešové. V linii nových titulů (3. a 6. 12.) je hra francouzsky píšící Íránky Yasminy Rezy Kumšt, za níž autorka dostala v roce 1995 Molièrovu cenu. Z prosincových premiér to je Sněhurka a trpaslíci (6. 12.) a Shakespearův Večer tříkrálový (13. 12.).

Hadivadlo uvedlo v listopadové premiéře (22. 12.) přepis československého legendárního filmu Extáze. Jako první v dějinách světového filmu ve třicátých letech 20. století zobrazil uměleckou formou na plátně obnaženou ženskou krásu a sex. Nejenom proto je přepis zajímavý. Machatého Extáze v sobě nese i dodnes platný etický náboj.

Divadlo u stolu má dvě inscenace inspirované dílem kontroverzního kněze Jakuba Demla. Je to Hrad Smrti (24. 11. a 10. 12.), který, jak říká název, řeší základní otázky člověka, a příběh Demlovy nenaplněné lásky Zapomenuté světlo (21. 11. a 18. 12.).

V Radosti (11. 12.) se po listopadové premiéře hraje Gulliver v Liliputově a Ořechovské divadlo zde bude (19. 11.) hrát Babičku v trenkách. Jde o představení jednoho z nejlepších amatérských souborů, se kterým dlouhodobě pracuje ředitel Radosti V. Peška. Z prosincových představení to bude nápaditý Husovický betlém (18. 12.) opět v Peškově režii. Loutkové divadlo svou specifícností má schopnost oslovit i dospělého diváka.

Divadlo G – Studio na Kounicově uvádí (8. 12.) nejúspěšnější komedii v historii Broadwaye Výborná kachna od Neila Simona a Divadelní studio V na Veverí režíruje (6. 12.) po listopadové premiéře Čechovova Platonova.

Dr. Vít Pospíšil

Ve znamení oslav 90. výročí vzniku Československa

Letošní říjen se nesl ve znamení oslav 90. výročí vzniku Československé republiky. Univerzita obrany si tuto událost připomněla například výstavou s názvem Jak to tehdy bylo, jež byla k vidění ve vestibulu Fakulty ekonomiky a managementu na Kounicově 44. Vyvrcholením oslav pak byla naše účast na vojenské přehlídce k oslavám 90. výročí samostatného československého státu v Praze 28. října.

Ještě předtím si však tuto významnou historickou událost připomněli příslušníci akademické obce UO na slavnostním shromáždění ve čtvrtek 24. října 2008. Přítomni byli také rektor-velitel brig. gen. prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., prorektor pro vnější vztahy pplk. Ing. Jaroslav Průcha, proděkan pro vnější vztahy FVT plk. doc. Ing. Libor Dražan, CSc., a také zástupci partnerských sdružení.

Přítomně přivítal náčelník oddělení vnějších vztahů pplk. RSDr. Vladimír Šidla, CSc.

Klíčové momenty vzniku samostatného Československa a odkaz těchto historických událostí dnešku připomněl ve svém vystoupení Mgr. Jiří Němec z Katedry sociálních věd a práva FEM. Mimo jiné uvedl: „Ačkoliv dnes při 90. výročí vzniku Československa může připadat existence československého státu již jako naprosto „samozřejmá“, je jisté, že samo-

statný český stát byl jako projekt ještě do poloviny roku 1917 většinou českou veřejností považován za projekt z říše snů. Jen díky Tomáši G. Masarykovi, který sám až počátkem války odhodil dosavadní Palackého ideu o nutnosti zachování Rakouska, díky jeho nadšení, energii, buldočímu charakteru, neúnavné práci jeho spolupracovníků, díky schopnosti zorganizovat vlastní „národní“ armádu a v neposlední řadě díky útrapám předlouhé války a historické štěstě se nakonec podařilo tento projekt uskutečnit.“

Po krátkém exkurzu do historie následovalo vyznamenání dvanáctky příslušníků Univerzity obrany medailemi Armády České republiky. Na závěr slavnostního shromáždění zazněla státní hymna.

Text: Mgr. Zdeňka Dubová
Foto: npor. Ing. Alois Brázda

Vznik Československa

Pokud již nějaké dění označíme jako událost, pak je to proto, že se jeví jako významné a důležité z pozdějšího pohledu, tedy s vědomím toho, co se událo později. S 28. říjnem 1918 souvisí události, které zásadně ovlivní další vývoj střední Evropy a životní osudy obyvatelstva od našich prarodičů až po naše děti. Pro ně byl a je vznik Československa nepochybně zásadní „historickou událostí“, ale současně přinejmenším pro poslední dvě generace událostí jaksí samozřejmou. Nic tak samozřejmého na ní ovšem nebylo.

28. říjen 1918 mohl být docela obyčejný den těžkého, čtvrtého roku války mezi tzv. ústředními mocnostmi (a jejich spojenci) a dohodovými spojenci, tehdy již bez Ruska, zmítaného bolševickou revolucí a občanskými válkami. Říci, že se mohlo jednat o obyčejný den, je snad až příliš velká nadsázka. Neboť i současníkům bylo na konci října 1918 zřejmé, že se s rakousko-uherským mocnářstvem děje něco podstatného. Nálada v císařsko-královských armádách na italské frontě byla mizerná, jejich situace pod tlakem generální italské ofenzivy na Piavě katastrofální a se zhroucením frontové linie hrozila i vojenská vzpoura. Hned následujícího dne, 29. října, bude rozkládající se rakousko-uherská armáda poražena u Vittorio Veneto na hlavu a mocnářství bude urychleně žádat o příměří (bude podepsáno 3. listopadu). Ale již v noci z 27. na 28. října byla z Vídně zaslána americkému prezidentu Wilsonovi tzv. Andrassyho nóta s odpovědí, že vídeňská vláda přijímá jeho nabídku k jednání o míru.

Protože ráno 28. října tuto informaci v českých zemích ještě nikdo netušil, začalo podzimní pondělí docela poklidně. V Praze v devět hodin ráno zástupci Národního výboru převzali na základě sobotní dohody mezi zástupci jednotlivých českých stran Obilní ústav, aby získali

kontrolu nad obilními zásobami v zemi, a nevyzvykle se při tom odvolávali na neexistující československý stát. Až před polednem se situace změnila a dění nabralo neobvyklou dynamiku. Když obsah zmíněné nóty vešel ve všeobecnou známost, domnívalo se pražské obyvatelstvo mylně, že rakousko-uherská státní moc kapitulovala před československými a jihoslovenskými snahami o samostatnost (na konci úvodního odstavce Andrassyho nóty se hovořilo „o právech Čechoslováků a Jihoslovanů“). V pražských ulicích byla spontánně provolávána sláva nejen konci války, ale také vítězství československé věci. Národní výbor, podněcen náladou ulice a zaštitěn pravomocemi, které si přiznával na základě císařského manifestu z 16. října v maximalistické míře (při podrobném právním rozboru v klidných časech by tato míra těžko obstála), pak během dne ohlásil v nejvýznamnějších zemských úřadech, že přebírá správu země do svých rukou. Než nastal večer a než si vyjasnil vzájemné vazby a rozdělení vojenské moci s pražským vojenským velitelstvím, stihl tentýž Národní výbor jednomyslně přijmout „jménem československého národa“ první československý zákon, jímž ohlašoval převzetí vládní moci v zemi. Vše završilo vydání veřejného provolání o vzniku samostatného československého státu.

To tedy byla ona „událost“, kterou „vznik“ samostatný československý stát?

Tušíme, že to by bylo málo. Než na tuto otázku odpovíme, je dobré si uvědomit, že vyhlášení samostatného Československého státu je pro nás událostí, která má ze všeho nejvíce charakter symbolu. Důležitých „velkých“ i „malých“ událostí bylo v průběhu vznikání a prosazování myšlenky samostatného Československa pochopitelně velmi mnoho. Šlo vlastně o komplex souběžných i protichůdných dějů a procesů, jejichž symbolickým výsledkem byla „událost“. Vnímáme ji současně jako konec i začátek. Skončily dějiny rakouského císařství a začaly dějiny československé.

Do tohoto komplexu bezpochyby na prvním místě patří radikální Masarykův krok z

léta 1914 nevracet se po začátku světové války ze zahraničí, nýbrž naopak vyhlásit soukromou válku Rakousku-Uhersku, která díky nezodlné energii a schopnosti shromáždit kolem sebe schopné a nadšené spolupracovníky nakonec přerostla v regulérní válku se skutečnou vzbouřeckou armádou „legionářů“ ve jménu samostatného Československa. Patří sem i sama existence světové války, dlouhé a destruktivní, jež rozvrátila politické režimy, společnosti a nakonec i ideje a hodnoty, na nichž tyto společnosti stály. Nelze zapomenout také na neúspěšnou zarputilost německého politického tábora v Předlitavsku, bezohledně prosazujícího myšlenku Němci ovládané Mitteleuropě, která prostě pro svůj přezíravý postoj k neněmeckým národům střední Evropy nemohla být přijatelnou alternativou. A patří sem i ztroskotání a ostudné prohrazení přísně tajných pokusů posledního rakouského císaře Karla I. dosáhnout separátního míru, které Rakousko-Uhersko v očích německého spojence naprosto zdiskreditovalo a o to více nakonec uvrhlo do stavu vojensko-politické podřízenosti a bezvýznamnosti. A mohli bychom pokračovat dál (vstup USA do války, Wilsonův idealismus, ruská bolševická revoluce...). Komplex událostí větší či menší důležitosti, které bychom museli zahrnout do vyprávění o vzniku Československa, je nesmírně rozsáhlý. Historie má navíc tu vlastnost, že je jedinečná, a tedy že nikdy nedokážeme vytyčit, co by se bývalo stalo, kdyby některý z těchto dějů a procesů proběhl s jiným výsledkem. Můžeme jen spekulovat s větší či menší mírou důvěryhodnosti (jakkoliv to může být plodné) o pravděpodobných alternativách; třeba byla-li v dohledu nějaká možnost, jak se vyhnout problémům, s nimiž se – jak na rozdíl od současníků dobře víme – musela mladá republika potýkat o dvacet let později. Avšak výsledek je nesporný. Na konci roku 1918 existoval ve střední Evropě samostatný československý stát, nad jehož existencí by se ještě počátkem téhož roku nejeeden světový diplomat jen shovívavě usmíval.

Text: Mgr. Jiří Němec

Soutěžní křížovka o tričko!

Vyluštěnou tajenku zašlete do 3. prosince 2008.

Písemně na adresu: Univerzita obrany,

Redakce Listů UO, Kounicova 65, 612 00 Brno.

Rovněž ji můžete zaslat e-mailem na adresu:

listy@unob.cz

Dva výherce odměníme věcnou cenou.

Výherci z č. 2 jsou Marcela Králová a Aleš Hála.

Šance pro dva čtenáře

	JEDNOTA	ONEMOC- NĚT ob.	UROVNÁVAT VLÁKNA PŘEDÍVA text	DRUH RYBY	ZNAČKA TELLURU	LOVKYNĚ PEREL		NAVĪJET	2	ŘÍMSKY 104
RAJČATA							CIRKULÁŘ PLANETEK angl. zkr.			
1							KONĚ bás. ZAKRSLÉ STROMY řidč.			
FILMOVÝ ZÁBĚR					PRACOVNÍ SCHŪZE ŽENSKÉ JMĚNO					
MONGOL- ŠTÍ PAS- TEVCI						RUS. AKAD. VĚD rus. zkr. NÁSTRAHY PYTLÁKA				ŘÍMSKY 12
BÝV. ČESKÁ JEDNOTKA HMOTNOSTI				VÝŠKOV- SKÝ PODNIK POPÍNAVÁ ROSTLINA						
VNITŘNÍ PRŪMĚR angl. zkr.			DRUHY PEČIVA BĚLOUŠ ob.					ZNAČKA KREMÍKU OBYVATEL USA zast.		
TICHÉ MÍSTO kníž.							JANINSKÝ PAŠA FRAN- COVKA			
RENEŠAN- ČNÍ ŠTÍT						ZNAČKA AMERICIA DĚTSKÝ POZDRAV			HLUPÁK zhrub.	ŽENSKÉ JMĚNO
	HNĚV	ZN. MILI AMPĚRU 3			ROUŠKA NĚKDE kníž.					
ZÁVODY KULIČK. LOŽISEK zkr.				DESÁTNIK zast. voj. STYL						
POPĚVEK			STÁTNÍ DIVADLO zkr. ŪRAD zast.			VERDIHO OPERA KAP. POHON. HMOTY zkr.				
OKRAJ KOLA řidč.							ZN. KANC. POTŘEB SPZ RAKOVNÍK			
AUTO- NOMIE										
BÝV. NÁŠ ZÁPASNÍK					OSTUDA					TOTH ALET

Pane vrchní, ta kávička chutná jako čaj! Nežlobte se, asi jsem vám . . .

Banderovci na jihovýchodní Moravě

Národní výbory na Moravě proti banderovcům

Koordinací postupu proti banderovcům na Moravě se od počátku zabýval Zemský národní výbor v Brně (ZNV). Vůbec první zprávu o jejich vniknutí na moravské území projednávala bezpečnostní komise v Brně už 27. listopadu 1946. Hovořilo se v ní o výskytu banderovců v Beskydech ve dnech 28. září až 16. října 1946, kdy tří- až čtyřčlenné skupinky loupily na samotách a v horách. V následujícím roce byla první čtyřčlenná skupina banderovců viděna v Bohuslavicích nad Vlčí a na Svatém Štěpánu již 2. července 1947.

Na základě těchto událostí sestavil tehdejší předseda bezpečnostní komise Zemského národního výboru Karel Svitavský již 12. července 1947 návrh oběžníku. Navrhoval v něm předsedům okresních národních výborů v místech, kde byli banderovci viděni a kam měli nejpravděpodobněji směřovat, že když uslyší střelbu nebo uvidí ozbrojené muže, mají to ohlásit. V některých okresech zakazovaly místní vyhlášky i střelbu při honech nebo ohňostrojích, aby byla situace přehlednější. Na své 54. schůzi schválila například rada Okresního národního výboru (ONV) v Hodoníně 15. září 1947 na žádost správy státních lesů z bezpečnostních důvodů zákaz vstupu civilního obyvatelstva do lužních lesů v povodí řeky Moravy.

V provolání vydaného dne 2. října 1947 k „obyvatelstvu země moravsko-slezské“ varuje brněnský Zemský národní výbor: „Banderovci si razí cestu násilím, automaty a ručními granáty, loupeží. Je to nepřítel sveřepý, cvičený dlouhá léta v žoldnéřské válce, který se neštítí rozrušovat právní řád a pořádek násilím.“ Vyzýval občany: „Mějte všude oči otevřeny, doma, na poli, v lese.“

Provolání bylo v celé historii této akce nejzávažnějším dokumentem Zemského národního výboru v Brně. Spolu s Provoláním byly vydány i Směrnice, s nimiž byly po úřední linii seznámeny nižší stupně národních výborů. Dalším významným jednáním bylo 9. 10. 1947 zasedání Zemské bezpečnostní komise v Brně, na němž byl ke shora přijatým dokumentům podán doplňující výklad. Například při vysvětlování Směrnic bylo určeno, aby výkladu v obcích byl přítomen důstojník armády, který měl vysvětlit taktiku v boji s banderovci a pokynem usměrnit zpravodajskou činnost obyvatelstva. V tomto duchu postupoval například bezpečnostní referent v Kyjově, což potvrzují závěry 124. zasedání Rady ONV ze dne 15. 10. 1947.

Narůstající četnost výskytu banderovců si vyžádala i více informovanosti a

jednání na úrovni Rady Zemského národního výboru v Brně. V říjnu se o této problematice jednalo na čtyřech jednáních a v listopadu 1947 na pěti jednáních. V říjnu byl i výskyt ztroskotanců UPA (Ukrajinská povstalecká armáda) v celém vpádu na Moravu nejsilnější co do počtu podaných hlášení i narušení soukromí obyvatel. Například ze zprávy bezpečnostního referenta ZNV v Brně podané 14. 10. 1947 byli banderovci na Moravě spatřeni v mezidobí od 6. do 13. 10. 1947 v 83 případech, při nichž byl odhadnut jejich počet na téměř 300 osob.

Z okresních národních výborů směřovala do Brna hlášení, jaká podnikají opatření. Například ve zprávě ONV v Kyjově z 31. října 1947 se píše: „...instruování občanstva ve smyslu vydaných směrnic bylo provedeno tím způsobem, že byli ve schůzích tělocvičných a podobných spolků v jednotlivých obcích projednány všechny v úvahu připadající okolnosti se zřetelem k místním poměrům a určeny spolehlivé osoby pro službu pozorovatelů hlášení a pro službu spojovací.“

Na Hodonínsku už měli občané s banderovci řadu zkušeností. Většinou smutných, protože byli nuceni přinejmenším nedobrovolně vydat potraviny. Často se ale i střelelo. Kronikář města Veselí nad Moravou na straně 138 napsal: „V červenci 22. ráno v parku byla přestřelka s Banderovci, kteří se chtěli dostat na druhý břeh Moravy. Nepodařilo se jim to.“ Na straně 145 je další stručný zápis: „V srpnu 1947 objevili se v našem rajonu „Banderovci“. Tato situace trvala až do listopadu 1947. Banderovci třikrát střelili na hlídky. Jeden z nich byl přítom dopaden a předán úřadům.“

Dobrá spolupráce mezi občany, armádou a bezpečnostními složkami se jako projev uznání objevila i na stránkách krajské Rovnosti dne 24. října 1947. V několika případech se stalo, že banderovci byli za-

drženi v domech, kde se domáhali potravin. Rovnost v srpnu 1947 publikovala o banderovcích 14 článků, v září 7, v říjnu 10, v listopadu 2, v prosinci 3 a v lednu 1948 2 články.

Tisk tak rovněž sehrál svou významnou roli při potírání vpádu UPA nejen informováním obyvatelstva o nebezpečí banderovského vpádu na naše území, ale připomínal i povinnosti občanů v tomto vnučeném boji a uváděl i úspěšné zásahy proti nim.

Kronika MNV v Žarošicích na straně 285 uvádí: „9. srpna 1947 upozornění úřadů, že po lesích se potulují tlupy banderovců a občané se žádají, aby podezřelé osoby hlásili místnímu četnictvu za peněžitou odměnu... Kolem 19. srpna spatřeni už banderovci v nedalekých Jestřebicích. Lesy jsou obstoupeny vojskem a jakékoliv střelení zvěře je přísně zakázáno.“

Z materiálů ve SOA v Brně – fondu B 280 ZNV v Brně – není patrné, jak a kdy byla mimořádná opatření proti banderovcům zrušena. Za oficiální odvolání lze však považovat opatření kolem Akce B. Článek publikovaný v Rovnosti dne 16. 12. 1947 s okamžitou platností odvolal vyhlášku o zákazu odstřelu zvěře a jakékoliv střelby i zákaz vycházení do lesů a také odvolal platnost směrnice pro zpravodajskou pomocnou službu obyvatelstva. V jiném článku tohoto čísla je zároveň publikováno poděkování ministerstva vnitra všem občanům, kteří se podřídili mimořádným opatřením, a těm, kteří pomáhali aktivní a dobrovolnou účastí příslušníkům SNB a čs. vojska při plnění jejich úkolů. V této souvislosti lze vyslovit uznání za operativní přístup k řešení mimořádných situací ONV v Uherském Brodě, jehož zkušenosti převzaly i další okresy v kraji.

Pokračování příště

Text: Jan Kux
Foto: archiv autora

Motoriky byly rovněž v akci . . .

